NAŠA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA VIČ–RUDNIK ● LETO XII. ● ŠTEVILKA 6 ● 14. JUNIJ 1976

PRIPRAVLJEN PREDLOG DRUŽBENEGA PLANA ZA OBDOBJE 1976-80

V OSPREDJU DELOVNI ČLOVEK IN NJEGOV POLOŽAJ V DRUŽBI

Družbeni plan razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za naslednje petletno obdobje 1975-1980 sprejemamo tokrat že v duhu izvajanja novega zakona o družbenem planiranju. Družbeni dogovor o osnovah tega družbenega plana občine, na osnovi katerega je pripravljen sam družbeni plan je bil že obravnavan v delegatski skupščini občine in posameznih zborih, dokončno pa ga bo izvršni svet uskladil z programom razvoja mesta in ustrezajočimi interesnimi skupnostmi do konca meseca junija. Prihodnji družbeni plan razvoja občine sprejemamo v času, ko smo naše občine in delovne kolektive kar najintezivneje vključili v široko razpravo o osnutku zakona o združenem delu, ki zagotavlja visoko stopnjo odločanja delavcev v združenem delu in občanov v krajevnih skupnostih o celovitem družbenem in gospodarskem razvoju družbe in položaju delovnega človeka.

Osnovna izhodišča našega srednjeročnega programa in temeljni cilji, za katere se bomo morali prizadevati v naslednjem petletnem obdobju, so predvsnaravnani v smeri močnejše rast-gospodarstva naše občine, pri čemer smo mnenja, da bo še naprej poudarek na razvoju industrije, ki ustvarja okrog 43 odstotkov vrednosti družbenega proizvoda v občini. Nedvomno imajo v tem okviru kovinsko-predelovalna, kemična in lesna industrija prednost in mislimo, da prav v tej industriji je potrebno programirati tudi v tem predvidenem planu nove naložbe za razširitev in modernizacijo proizvodnje, čeravno mislimo, da ima tudi ostala industrija v občini pogoje hitrejšega razvoja in razširitve obsega proizvodnje. To posebej še velja zato, ker si moramo prizadevati za nadaljnje povezovanje naše industrije z enako oziroma sorodno industrijo v Ljubljani, republiki oziroma tudi izven republiških meja, če obstajajo za to ustrezni interesi in potrebe. Takoj za industrijo moramo omeniti nadaljnji razvoj obrti, ki ima prav na področju naše občine še velike možnosti za razmah in, ki bi ob ustreznih vlaganjih lahko pomenila v gospodarstvu občine več kot predstavlja sedaj. To velja tako za družbeno obrt, kot tudi za zasebno obrt. Tudi na področju proizvodnje bo treba za hitrejšo rast usmeriti večja vlaganja v osnovna sredstva, modernizacijo in razširitve. Kmetijstvo predstavlja za področje naše občine kot „proizvajalec hrane" še zmeraj izredno pomembno mesto, čeravno po deležu v narodnem dohodku občine ne predstavlja veliko (7 odstotkov), poleg tega pa zavzema izredno važno mesto tudi v obrambnem smislu, kar velja še posebej za hribovske predele. Pri kmetijstvu moramo dati osnovni poudarek živinoreji in še bolj konkretno, proizvodnji mleka za potrebe prebivalstva mesta Ljubljane. V nadaljnjih razvojnih konceptih zazidave površin bomo morali še posebno skrb posvetiti obravnavanju kvalitetnih zemljišč za kmetijsko proizvodnjo oziroma proizvodnjo hrane, pri čemer bo potrebno s prostorskim programom razvoja uskladiti koncepte urbanizma in stanovanjske izgradnje tudi s programom kmetijstva.

Osnovni kazalci razvoja naše občine v naslednjem petletnem obdobju predvidevajo, da bo družbeni proizvod za naslednje srednjeročno obdobje rastel s stopnjo 6,6 odstotka ob 2,6-odstotni stopnji zaposlovanja ter ob zagotovitvi, da bo produktivnost rastla po 4 odstotni stopnji. Če se bodo in za to si moramo vsi skupaj prizadevati, ta pričakovanja uresničila, bomo nadvomno ustvarili tudi boljše materialne pogoje ne samo za materialno proizvodnjo, temveč tudi za izboljšanje osebnega in družbenega standarda. Tako izboljšanje materialnega položaja bi omogočilo, da bi delovne organizacije lahko zagotavljale za razširjeno reprodukcijo in nove investicije najmanj 50 odstotkov lastnih sredstev, obenem pa bi lahko tudi več sredstev izdvajali za izgradnjo objektov infrastrukture in družbenega standarda. Stopnja rasti osebnih dohodkov (računamo z 5,5 odstotkov) bi sicer bila nekoliko zadržana v odnosu na stopnjo rasti akumulacije, vendar pa s postopnim umirjanjem tržišča in cen, bi kljub temu omogočala povečanje realnih osebnih dohodkov.

Po predvidevanjih srednjeročnega programa naj bi v naši občini zgradili 3.000 novih stanovanj s pripadajočo komunalno ureditvijo, poleg tega pa bi v tem obdobju pripravili na našem področju povezovalni plinovod – Koseze – Trnovo do Rudnika, nekaj novih trafo postaj itd. V tem času nj bi tudi preko ustreznih interesnih skupnosti in ob zbranih sredstvih v krajevnih skupnostih nekoliko več sredstev namenili za urejanje cest v primestnih in zunanjih krajevnih skupnostih, dokončno pa naj bi se „spopadli" tudi z zadnjimi problemi elektrifikacije in vodovoda v tistih krajih, kjer jim to dosedaj ni uspelo.

V tem petletnem obdobju pa bomo v okviru splošne akcije za podaljšanje samoprispevka občanov nadaljevali z programom izgradnje osnovnih šol in vrtcev ter kulturnih, športnih in drugih rekreacijskih objektov, za katere so odgovorne interesne skupnosti, pripravile dokaj obsežne in konkretne programe. Na področju zdravstva in socialne politike sploh mislimo, da je prav, da posvetimo vso skrb izboljšanju zdravstvenga in socialnega varstva občanov in v ta namen predvidevamo tudi nekatera nova investicijska vlaganja kot je to razvidno iz samega družbenega plana (razširitev zdravstvenega doma Vič, izgradnja doma za ostarele v Koleziji, razširitev doma na Bokalcah itd.).

Vse te naštete naloge in področja ter vsa tista, ki so zajeta in obširno obravnavana v obstoječem predlogu programa razvoja, ki pa jih nisem posebej tukaj omenjal, zahtevajo od vseh nas, tako od delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, kot tudi od vseh občanov, posebno pa od odgovornih družbenopolitičnih in gospodarskih dejavnikov ter še posebej od predstavnikov samoupravnih organov, pa tja do odgovornih činiteljev v občini, posebej pa od naših delegatov in delegatske skupščine, polno odgovornost in angažiranost pri vsakodnevnem delu in izvajanju nalog, ki stojijo pred nami v prihodnjem obdobju. To še posebej zato, ker se nahajamo v času, ko gospodarska in politična situacija v svetu in v Evropi zahtevata vsestransko angažiranost za skrajno gospodarno in disciplinirano obnašanje gospodarstva, da izboljšamo naš gospodarski položaj tudi v menjavi blaga s svetom. V naslednjem obdobju velja še posebej poudariti našo osnovno, stalno, socialistično nalogo, to je nadaljnje vsestransko razvijanje samoupravnih družbenih odnosov in položaja delovnega človeka kot temeljnega smotra naše samoupravne socialistične družbe.

FRANCE MARTINEC

V VRSTE ZK SPREJELI 185 ČLANOV

V petek 4. junija je bila v dvorani kina Vič slovesnost, na kateri so bila 185 novim članom Zveze komunistov podeljena knjižna darila. Zbranim je spregovoril sekretar mestne konference ZKS Ljubljana Vinko Hafner. Med drugim je poudaril pomen vstopa v vrste ZK „saj vse več mladih, neposrednih proizvajalcev in žena želi kot člani Zveze komunistov dokazati svoj prispevek in pripadnost organizaciji, ki je ves čas narodnoosvobodilnega boja in povojne graditve stala in stoji na čelu naše samoupravne socialistične družbene skupnosti." Po čestitkah Vinka Hafnerja je vsem novosprejetim čestital v imenu občinskega komiteja in zaželel mnogo uspeha in plodnih prizadevanj sekretar občinskega komiteja Darko Perovšek.

Slovesnost je sklenil Slovenski oktet s krajšim izbranim koncertom.

Občinska konferenca ZSMS je pred dnevi priredila in organizirala razstavo „O mladinskih delovnih brigadah". Ob tej priložnosti so mladinci povabili medse tudi brigadirje veterane iz področja naše občine. Zbranim je o pomenu teh mladinskih akcij spregovoril brigadir – veteran ing. Slavko Korbar. Predsednik OK ZSMS Stojan Gomzelj (na sliki) pa je orisal letošnje akcije viških brigadirjev – mladincev.

V LJUBLJANI SMO SE ODLOČILI

SAMOPRISPEVEK JE TREBA NADALJEVATI

O tem kako je tekla oziroma še teče akcija izgradnje šol in vzgojnovarstvenih objektov iz samoprispevka, za katerega smo se delovni ljudje in občani pred leti zavestno odločili, se v zadnjem času pogovarjamo v mnogih delovnih in družbenih okoljih. Ob vsem tem pa ugotavljamo, kako pravilna je bila naša skupna odločitev, da s samoprispevkom zgradimo prepotrebne šolske in vzgojnovarstvene objekte. Nemalokrat nas ob tem navdaja tudi občutek nekega posebnega zadovoljstva, ob misli, da smo tako uspešno pomagali naši družbeni skupnosti in še posebej našim malčkom in učencem. Ob tem koristnem spoznanju pa žal moramo še vedno ugotavljati in poslušati, predvsem ko obiskujemo krajevne skupnosti v naši občini in v Ljubljani nasploh, da še zdaleč nismo s tako zbranimi sredstvi storili dovolj. Dveizmenski oziroma ponekod že troizmenski pouk, podatek, da je ponekod komaj 20 ali pa še manj odstotkov malčkov vključenih v organizirano varstvo pa so dejstva, ki nas v tem trenutku še posebej močno zadevajo in včasih tudi kar malce zabolijo, posebej, če se ozremo tja, in v tiste predele našega mesta, kjer so zadevni problemi ugodno rešeni in urejeni.

Kot občani in delovni ljudje Ljubljane si moramo prizadevati, da svojim otrokom, torej naši mladi generaciji, omogočimo in nudimo vsaj približno enake možnosti ter pogoje šolstva in varstva. Ne smemo dopuščati socialnega razlikovanja in za to se moramo vsekakor zavzemati vsi. Tega se zavedamo, zato se v tem trenutku močno in odločno zavzemamo za nov samoprispevek v višini 1,5 odstotka od netto osebnega dohodka. S tako zbranimi sredstvi in udeležbo sredstev samoupravnih interesnih skupnosti naj bi v Ljubljani v naslednjem petletnem obdobju zgradili več šolskih in vzgojnovarstvenih objektov ter razširili zmogljivosti zdravstvenega in socialnega varstva.

Pri občinski konferenci SZDL že deluje koordinacijski odbor za pripravo referenduma o samoprispevku. Prav sedaj so v pripravi programi izgradnje tovrstnih objektov v naši občini. Predvidoma naj bi že konec junija izšla posebna brošura (realizacija in izgradnja objektov iz sedanjega samoprispevka, izhodišča za nov samoprispevek in predlog programov ljubljanskih občin), ki jo bodo dobila vsa gospodinjstva v Ljubljani. S tem bi bili vsi na najbolj izčrpen način seznanjeni s problematiko oziroma nujnostjo uvedbe novega samoprispevka.

J.DOMITROVIČ

OBVESTILO

OPOZARJAMO VSE OBČANE IN DELOVNE LJUDI, DA LAHKO V SVOJIH KRAJEVNIH SKUPNOSTIH IN DELOVNIH ORGANIZACIJAH DOBIJO PREDLOG DRUŽBENEGA PLANA RAZVOJA LJUBLJANA VIČ-RUDNIK, LAHKO PA GA BODO DOBILI TUDI NA SEDEŽU OBČINE (pri vratarju).

UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE

Številnih pohodov po poteh partizanske vojske se je v naši občini v mesecu mladosti udeležilo več tisoč pionirjev in mladincev. Posnetek je iz Žirovnikovega grabna, kjer so pionirji predali Kurirčkovo pošto. O težkih in zahtevnih nalogah partizanskih kurirjev je mladim spregovoril Alojz Dolničar.

POMOČ PREBIVALSTVU, PRIZADETEMU OB POTRESU V POSOČJU

Prebivalstvu v Posočju, v občinah Tolmin in Nova Gorica, ki je bilo prizadeto ob nedavnem potresu, je izkazala solidarnostno pomoč vsa slovenska in jugoslovanska skupnost. Ob tej priliki je bila ponovno izražena enotna akcijska usmeritev družbenopolitičnih organizacij in drugih subjektivnih sil v Sloveniji.

Splošna ocena je, da je materialna škoda, ki je prizadejala pravkar omenjeno slovensko področje ob potresu dokaj velika tako na družbenih objektih, kakor tudi na zasebnih zgradbah, ki jih prizadeti občani ne bodo zmogli samo sanirati. Podrobnejša oziroma detajlna ocena gmotne škode še ni znana, posebne strokovne komisije bodo ocenitev zaključile v prihodnjem tednu.

Socialistična republika Slovenija je zavzela bistveno drugačen pristop v reševanju potresnih posledic v Posočju kot pa je to bilo v primeru Kozjanskega. Republika Slovenija je povzela nekatere sistemske ukrepe kot so: zakon o prispeveku za odpravljanje posledic potresa na Kozjanskem in v Posočju, ukinitev prometnega davka pri nakupu gradbenega materiala, sprostitev potrošniških kreditov in drugo. Ti ukrepi predstavljajo bistven delež pri odpravljanju potresnih posledic v Posočju, ne morejo pa zagotoviti zaželene sanacije, zato je potrebna gmotna pomoč vseh delovnih ljudi in drugih občanov, ki imajo ali pridobivajo dohodek, temeljnih organizacij združenega dela, organizacij združenega dela, družbenopolitičnih organizacij in vseh družbenih sil, ki se morejo in morajo pojaviti kot faktor organizirane družbene pomoči.

Občinska konferenca SZDL naše občine, občinski svet zveze sindikatov in druge družbenopolitične organizacije so takoj po potresu podvzele potrebne ukrepe za organizirano pomoč. V prvih dneh potresa je predsedstvo občinske konference SZDL imenovalo koordinacijski odbor za pomoč prebivalstvu ob potresu v Posočju, ki je takoj začel z delom. Akcijske naloge koordinacijski odbor prvenstveno usmerja preko družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah združenega dela, organizacijah združenega dela, zavodih, šolah in organih uprave ter krajevnih skupnostih.

Materialna pomoč občanov in organizacij naše občine Posočju je bila izražena v najrazličnejših materialnih oblikah. Tako je bilo organizirano oziroma samoiniciativno zbranih: 100 šotorov, 8 prikolic, 865 odej in večje število raznega materiala, ki je potrebno za nujno prebivanje prizadetega prebivalstva ter zbrana pomembna denarna sredstva, ki po stanju 3/6-1976 po nepopolnih podatkih znašajo 1,217.452 dinarjev. Akcija pomoči se nadaljuje in je sedaj v nekaterih organizacijah v polnem razmahu, v nekaterih pa je v zaključni fazi.

Koordinacijski odbor je sklenil, da delavci v združenem delu prispevajo enodnevni zaslužek mesečnega osebnega dohodka, izplačanega konec maja ali v začetku junija 1976, tako da naj bi bila vplačila zaključena do 15/6-1976. Organizacije združenega dela naj bi prispevale denarna sredstva tudi iz svojih skladov.

Občani, ki se ukvarjajo z zasebno kmetijsko dejavnostjo, z obrtno ali drugo gospodarsko ali negospodarsko dejavnostjo, naj bi prispevali znesek do 300.– dinarjev, tisti ki jim letni čisti dohodek presega 100.000.– dinarjev pa naj od razlike nad tem zneskom prispevajo še 0,3 %. Občani, ki prejemajo osebno ali družinsko pokojnino naj bi enako, kot delavci v združenem delu, prispevali enodnevni znesek pokojnine. Za akcijo zbiranja denarne pomoči od teh kategorij občanov so zadolžene krajevne skupnosti, krajevne konference SZDL, krajevne organizacije RK in druge organizacije.

Komite občinske konference ZSM je organiziral akcijo med šolsko mladino pod geslom: „Vsak naj prispeva 5.- dinarjev". Akcija je v celoti uspela, zbrani denar pa je bil nakazan na ustrezen račun pri SDK. Prav tako je akcijsko uspešna tudi organizacija RK tako v občini kot v krajevnih skupnostih.

Nekatere temeljne organizacije združenega dela, delovne organizacije, šole, zavodi in uprava so svojo akcijsko nalogo že opravili; pravtako tudi nekatere krajevne skupnosti. Nekatere temeljne organizacije združenega dela, delovne organizacije, šole in zavodi oziroma krajevne skupnosti pa svoje naloge še niso opravili; te je treba opozoriti na skupno solidarnostno dolžnost s tem, da družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti, delavci v združenem delu in občani sami store vse potrebno, da se zastavljena akcija uspešno do postavljenega roka 15/6-1976 zaključi.

IVAN LOVŠE

JAVNO POSOJILO ZA CESTE SR SLOVENIJE

Občinski štab za izvedbo posojila za ceste v občini Ljubljana Vič-Rudnik, ki mu predseduje podpredsednik IS občinske skupščine Ciril Marinček je že v maju pričel z intenzivnimi pripravami za vpis republiškega posojila za ceste v SR Sloveniji.

V svojem dosedanjem delu je štab ugotovil, da bo v naši občini po razdelilniku, ki ga je izdelal „Republiški odbor za izvedbo posojila" potrebno zbrati v naši občini najmanj 23.972.194 din. To vsoto naj bi vpisali vsi občani ne glede na to ali so v delovnem razmerju ali pa opravljajo kakšno samostojno dejavnost. Seveda bodo prispevali svoj delež v modernizaciji, rekonstrukciji in novogradnji slovenskih cest tudi kmetje in upokojenci ter seveda vse delovne organizacije.

Vsak občan lahko vpiše svojo obvezo za posojilo v delovni organizaciji v kateri združuje delo, ostali občani pa na sedežu krajevne skupnosti. Posojilo je mogoče vpisati naenkrat, ali v največ 24 mesečnih obrokih, vrnjeno pa bo v 5 letnih anuitetah, ki dospevajo v plačilo vsako leto 1. julija. Garancijo za izplačilo posojila je prevzela skupščina SR Slovenija in se bo obrestovalo po 10 % obrestni meri letno. Da bi vpis potekal čim uspešneje in po danih navodilih bo za člane vpisnih komisij organiziran poseben seminar. Vsakotedenska poročila z vpisnih mest pa bodo zagotavljala tekoč pregled nad številom vpisnikov in skupno vsoto vplačanega posojila v občini in republiki.

Vsekakor velja posebej poudariti, da se občanom zmanjša osnova za davek od skupnega dohodka za znesek, ki ga v letu za katero se odmerja davek, vloži zavezanec v nakup obveznic posojila za ceste.

Delovne organizacije bodo posojilo vpisovale v poslovalnici SDK po zaključnih računih za leto 1976 in 1977, lahko pa tudi naenkrat. Izvršni svet SR Slovenije bo po predlogu svojega odbora za gospodarstvo in finance obravnaval predlog, da se tudi delovnim organizacijam – kupcem obveznic posojila za ceste ustrezno zmanjša republiški davek iz dohodka TOZD od 1.1.1976.

Zbrano posojilo za ceste v predvidenem znesku 900 milijonov din predstavlja dobro desetino potrebnih finančnih sredstev za modernizacijo in novogradnje magistralnih in regionalnih cest v SR Sloveniji po srednjeročnem planu za obdobje 1976-1980.

Finančna sredstva, ki jih zberejo posamezne občine preko predvidene vsote s posojilom za ceste, lahko občinske skupščine uporabijo namensko za izboljšavo cest, poleg tega programa, na območjih svoje občine.

S posojilom bomo vsi pripomogli k zmanjšanju prometnih nesreč, ki terjajo vse preveč žrtev med uporabniki motornih vozil in med pešci, k še lepšemu pogledu na našo že tako prekrasno ožjo domovino.

PETER PETROVČIČ

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana–Vič–Rudnik. Urejata izdajateljski svet – častni predsednik dr. Josip Vidmar – in uredniški odbor: ing. Janez Čemažar, Milovan Dimitrić, Janja Domitrović, (odgovorna urednica), ing. Alojz Habjan, Janez Jagodic, Bine Lenaršič. Tehnični urednik France Anžel. Uredništvo in uprava Ljubljana Trg MDB 7/I, tel. [illegible] int 26, tekoči račun SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Glasilo dobijo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

ZAKLJUČENA RAZPRAVA

O PREOBRAZBI SREDNJEGA ŠOLSTVA V USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Pred kratkim se je v naši občini zaključila javna razprava o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje s problemsko konferenco, ki jo je pripravila občinska konferenca SZDL. Razprave pa so potekale tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah, temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. Več o tem pa nam je povedal Leopold Zemljak, ravnatelj šolske delavnice tehničnih šol in sekretar aktiva prosvetnih delavcev-komunistov pri OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik:

Sedaj primanjkuje strokovnih kadrov

„Nenehni razvoj tehnologije, tehnike, znanosti in potreba po večji usposobljenosti človeka za današnje življenje narekuje potrebo po večji izobraženosti. Naše gospodarstvo je do sedaj dobivalo premalo strokovnih

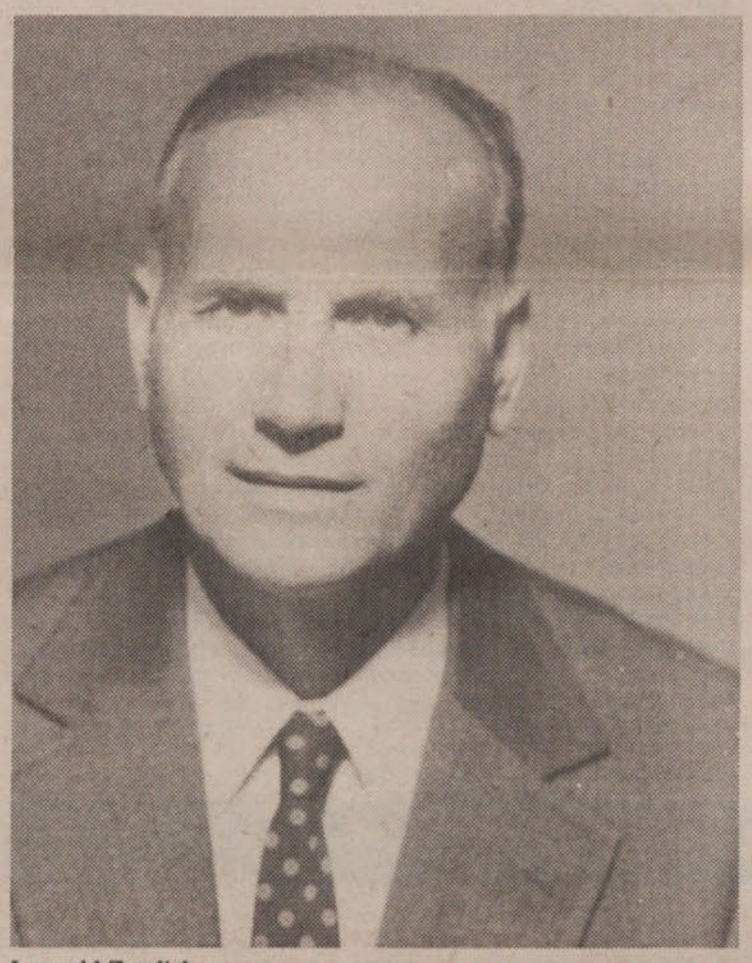

Leopold Zemljak

kadrov za svoje potrebe. Veliko preveč učencev in študentov je odhajalo iz šol, ne da bi šole končali, ne da bi bili dovolj usposobljeni za delo. Prevelika je raznolikost predmetnikov in učnih načrtov sedanjih srednjih šol in premajhna je možnost za nadaljevanje izobraževanja usposobljene in prizadevne mladine, ki se je vpisovala v šole za fizične delavce. To so nekatera od dejstev, ki so narekovala reformo srednjega šolstva.

Iz dosedanjih razprav, ki so potekale v naši občini pa bi lahko v prvi vrsti zapazili zahtevo po uskladitvi različnih vzgojno izobraževalnih konceptov v jugoslovanskem merilu in potrebo po enotni nomenklaturi poklicev. Za enake poklice bi moralo šolanje trajati enak čas, učni načrti in predmetniki bi morali biti vsaj okvirno usklajeni. Nomenklatura poklicev je ena od izhodišč za program vzgoje in izobraževanja, njej pa sledi izdelava profilov, poklicev, predmetnikov, učnih načrtov, različnih učil in šele nato je možno v šoli opravljati delo, seveda če so ustvarjene tudi druge možnosti in razmere. Tako je bilo v razpravah prisotno precej kritike na račun neenotne nomenklature v jugoslovanskem prostoru oziroma na račun neizdelane nomenklature.

Ugotoviti kadrovske spremembe

Nadalje mora usmerjeno izobraževanje temeljiti na ugotovljenih kadrovskih potrebah, zato jih je potrebno raziskati na področju posamezne občine, regije in celotne republike ter skladno z njimi razvijati mrežo šol. Pomembno vlogo ima pri tem združeno delo, saj je vsaka OZD neposredno odgovorna za izvajanje sprejetih družbenih načel o kadrovski politiki. Izobraževanje in vzgoja morata postati veliko bolj družbena potreba kot sta bila do sedaj. Ne moremo dopuščati, da bi izobraževali nekaterih kadrov preveč, tako da potem nimajo ustrezne zaposlitve doma, drugih, predvsem tistih, ki jih rabimo za proizvodnjo pa je premalo.

Poleg delovnih sposobnosti in navad za določene poklice si mladina pridobiva oziroma oblikuje v vzgojno izobraževalnem procesu tudi ideje, družbeno zavest, kulturo, javno mnenje in drugo. Močan oblikovalec odnosno posrednik teh kvalitet je prosvetni delavec, zato je za uspešno izvajanje reforme ena izmed primarnih nalog usposabljanje pedagoških delavcev, ki so že zaposleni na vzgojnoizobraževalnem področju, pa tudi novih kadrov, ki se bodo vključevali v to delo. Evidentirali bomo tudi vse zaposlene v OZD, ki imajo strokovne in moralno politične kvalifikacije za vzgojno izobraževalno delo ter skušali zagotoviti pretok strokovnjakov iz OZD v šole. Sistem usmerjenega izobraževanja sploh narekuje tesno povezanost šol z organizacijami združenega dela glede izvajanja proizvodnega dela po učnem načrtu, saj gre za usposabljanje kadrov za njihove potrebe.

Prva faza usmerjenega izobraževanja naj bi bila pri vseh dosedanjih srednjih šolah v naši občini. Dosedanja razprava je potrdila koncept programske strukture, v kateri je 70 % splošno izobraževalne vsebine, 30 % pa primarnih programskih usmeritev. Žal vsebinski koncepti posameznih republik med seboj niso usklajeni.

Za izobraževanje že zaposlenih bo potrebno v I. fazi zajeti več strokovnega izobraževanja. Za vse, ki se bodo vključili v I. fazo neposredno po osnovni šoli, naj bo enoten splošno izobraževalni program. Veliko pozornosti pa bo potrebno posvetiti uspešnosti učencev in odpravljati osip z notranjo diferenciacijo pouka, usmerjanjem, svetovanjem in motiviranjem vsakega posameznika.

Potrebno bo dati tudi večji povdarek idejnosti pouka, predvsem samo marksistični filozofiji in skrbeti za vzgojo socialistične osebnosti.

Iz razprav je bila razvidna tudi potreba po reformi izobraževanja ob delu. Ta model mora zajeti tudi posebne rešitve za vertikalno prehodnost starejših generacij, ki so se izobraževale v dosedanjem šolskem sistemu.

Smotrno pa bo povezovanje vseh stopenj izobraževanja v enoten vertikalno povezan sistem. Ustrezna konkretna rešitev je v združevanju šol različnih stopenj v izobraževalne centre (npr. Tehniška šola za lesarstvo bo z Biotehniško fakulteto v Ljubljani – TOZD Lesarstvo ustanovila skupni center, katerega gradnja je že predvidena).

Nov sistem usmerjenega izobraževanja zahteva tudi večjo povezanost šol in domov za učence ter razširitev domskih kapacitet (v naši občini te možnosti so – Dom srednjih šol).

Urediti štipendijsko politiko

V razpravah se je pojavila tudi zahteva po ureditvi ustrezne štipendijske politike, ki jo je potrebno zajeti že v sami zasnovi te preobrazbe srednjega šolstva.

In ne nazadnje je tu še vprašanje finansiranja usmerjenega izobraževanja, ki ga je potrebno sistemsko urediti z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi. Čimprej je potrebno ustanoviti posebne izobraževalne skupnosti in združevati sredstva, ki se sedaj drobijo po posameznih organizacijah združenega dela. Nobena OZD ne bi smela sredstev za izobraževanje uporabiti za druge namene. Uvajanje reforme usmerjenega izobraževanja zahteva tudi predhodno preučitev potrebnih materialnih osnov, za začetek izvajanja je potrebno zagotoviti najnujnejše pogoje ter jih skladno z možnostmi in potrebami izpopolnjevati."

ANDREJA BERLAN

KLUB SAMOUPRAVLJAVCEV USTANOVLJEN!

Dne 27. maja je bila ustanovna seja kluba samoupravljavcev. S tem je pričel klub v naši občini dejansko delovati in sicer kot posebna skupnost samoupravljavcev z namenom, da si bodo le-ti medsebojno izmenjavali izkušnje in informacije, se posvetovali o vprašanjih vsakodnevne samoupravljavske prakse ter se izobraževali – vse za vsestransko usposabljanje tako posam eznikov samoupravljavcev, kakor delegatskih organov samoupravljanja v združenem delu, v interesnih, krajevnih in družbenopolitičnih skupnostih. Uresničevanje nalog, ki izhajajo iz ustave in kongresnih dokumentov Zveze komunistov, je zelo raznoliko in nemalokrat zahtevno delo.

Ustanovna seja skupščine kluba je zelo uspela in predstavlja uspešen pričetek dela kluba. Na seji je bilo prisotnih blizu 90 odstotkov delegatov ustanoviteljev, ki so že podpisali pristopne izjave. Tako številna udeležba dokazuje, da so bile skoraj šestmesečne priprave, ki jih je vodil iniciativni odbor pri občinskem svetu zveze sindikatov temeljite in da se ustanoviteljem zavedajo velikega družbenega pomena kluba in pričakujejo od njega resno in koristno delo samoupravljavcev. Takšen pristop in pričakovanja ustanoviteljev pa nalagajo izvršnim organom kluba še posebne obveznosti in naloge.

Potem, ko je skupščina poslušala in potrdila referat o položaju in nalogah samouprave in kluba samoupravljavcev v njej ter poročilo iniciativnega odbora o ustanovitvi kluba ter sprejela obširen, vendar realen program dela kluba za začetno eno in polletno preizkusno obdobje je še sprejela sklep, da naj se njen izvršni odbor zavzame, da postane član kluba samoupravljavcev v občini prav vsaka temeljna organizacija združenega dela in delovna organizacija ter krajevna in interesna skupnost ki to še ni, ter sklep, ki dopolnjuje statut kluba v tem, da novo včlanjeni plačajo ustanoviteljski delež v roku enega meseca po podpisu pristopne izjave ter v tem, da je v izjemnih primerih mogoče ta delež plačati po predhodnem dogovoru z izvršnim odborom kluba tudi v več obrokih do konca tega leta oziroma do drugega določenega roka.

Nato je skupščina izvolila za svojega predsednika IVANA PREBILA, znanega družbenopolitičnega delavca, zaposlenega v Hoji, za njegovega

Ivan Prebil predsednik kluba samoupravljavcev

namestnika pa DARKA KOLENCA iz Utensilie. Oba sta nosilca priznanja samoupravljavcem iz leta 1975 in sicer prvi republiškega-slovenskega, drugi pa mestnega-ljubljanskega, ki sta ju prejela za svoje dolgotrajno prizadevno in uspešno delo v razvijanju in uveljavljanju samoupravljanja.

Skupščina je tudi izvolila deset članov v izvršni odbor kluba s tem, da še dva člana imenujeta določeni skupnosti njunih ustanoviteljev. Za sekretarja kluba, ki je istočasno predsednik njegovega izvršnega odbora, je bil izvoljen RUDI ROJC, vodja splošnega sektorja Ljubljanskih opekarn, za njegovega namestnika pa MARJANA ZELIČ, komercialna referentka v tovarni IGO. Oba sta aktivna sindikalna delavca v občini. Končno je skupščina izvolila še petčlanski nadzorni odbor kluba.

Trenutno je sedež kluba samoupravljavcev v prostorih občinskega sveta zveze sindikatov, že v jeseni pa bo predvidoma klub dobil svoje stalne prostore v sosednji občinski stavbi, kjer so sedaj že name ščene občinske interesne skupnosti ter druge organizacije in društva.

Ustanovitelji kluba, delovni ljudje in občani želimo klubu samoupravljavcev plodno in uspešno delo predvsem v tem, da se bo čimprej uveljavil kot resnična interesna skupnost ter sredstvo za usposabljanje samoupravljavcev! ž –Č–

27. JUNIJ – DAN SAMOUPRAVLJAVCEV

27. junija 1950: Ljudska skupščina SFRJ je sprejela temeljni zakon o upravljanju z gospodarskimi podjetji in višjimi gospodarskimi organizacijami po delovnih kolektivih.
S tem je bilo uzakonjeno delavsko samoupravljanje v Jugoslaviji!

junija 1957: Kongres delavskih svetov Jugoslavije je sprejel resoclucijo, v kateri je poleg drugega rečeno: „z izročitvijo podjetij v upravo delovnim kolektivom in z izgradnjo sistema samoupravljanja neposrednih proizvajalcev, je dosledno uresničena davna zahteva revolucionarnega delavskega gibanja, izražena v njegovi akcijski paroli: „Tovarne delavcem!"

maja 1971: Drugi kongres samoupravljavcev Jugoslavije je proglasil zgodovinski dan 27. junija za „dan samoupravljavcev Jugoslavije".

Stalne delovne in svečane prireditve ob dnevu samoupravljavcev:

– delovne in svečane seje delavskih svetov in drugih organov samoupravljanja ter organov zveze sindikatov v občini, mestu in republiki;
– podelitev priznanj in nagrad samoupravljavcem – posameznikom in organizacijam.

Letošnje prireditve:

19. junija – krajevna slavnostna kulturna prireditev v Podpeči ob 40-letnici ustanovitve in delovanja sindikalne organizacije v tovarni lesne galanterije, sedaj HOJA – TOZD Galanterija, Podpeč;

24. junija – posvetovanje skupnosti delegatov klubov samoupravljavcev Jugoslavije v Zagrebu s podelitvijo jugoslovanskih priznanj samoupravljavcem za 1976;

25. junija – svečana razširjena seja Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije s podelitvijo slovenskih priznanj in nagrad samoupravljavcem za leto 1976.;

28. junija – slavnostna razširjena seja mestnega sveta Zveze sindikatov Ljubljana s podelitveijo ljubljanskih priznanj in nagrad samoupravljavcem za 1976.

JANEZ ČEBULJ

ŠE VEDNO ODPRTI PROBLEMI

IZTEKA SE ZADNJE LETO SAMOPRISPEVKA

O tem so spregovorili delegati v vseh zborih občinske skupščine

Novembra letos bo minilo točno pet let, kar so se občani ljubljanskih občin z referendumom odločili, da bodo namenili del svojih osebnih dohodkov za gradnjo osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov. Po programu, ki je sestavni del odloka občinskih skupščin in skupščine mesta Ljubljane, naj bi do leta 1978 v ljubljanskih občinah zgradili 25 objektov namenjenih šoloobveznim otrokom ter zgradili ali adaptirali 25 objektov za varstvo in vzgojo predšolskih otrok. Program je pravzaprav obsegal gradnjo 10 novih osnovnih šol s telovadnicami, 6 prizidkov k šolam s telovadnicami, tri prizidke brez telovadnic, štiri telovadnice, gradnjo posebne osnovne šole in vzgojne posvetovalnice. Za varstvo in vzgojo predšolskih otrok naj bi zgradili 25 novih objektov. Z naštetimi gradnjami bi pridobili 230 učilnic v osnovnih šolah in 3640 mest v vzgojnovarstvenih zavodih.

Na skupni seji vseh treh zborov naše občinske skupščine so obravnavali – te,r sprejeli – poročilo upravnega odbora sklada ljubljSanskih občin pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov za obdobje 1972-1975 ter potrdili zaključni račun sklada. Ker bo decembra petletni samoprispevek Ljubljančanov končan, je prav, da pogledamo, kaj smo doslej iz samoprispevka že zgradili in kaj nam ostane za naslednji dve leti: mimo vzgojne posvetovalnice je doslej zgrajenih 10 novih šol, pet šolskih objektov je v gradnji, osnovna šola Prežihov Voranc je pred pričetkom gradnje. V pripravi so šolske zmogljivosti s 40 učilnicami v osnovnih šolah, z 20 učilnicami v posebni osnovni šoli, šest telovadnic in dva prizidka za podaljšano bivanje učencev. Med vzgojnovarstvenimi zavodi je doslej zgrajenih 12 objektov s 1950 novimi mesti. Dva objekta sta v gradnji, eden je tik pred pričetkom gradnje. V pripravi je še deset VVZ objektov s 1100 novimi mesti. Iz povedanega je razvidno, da bodo do leta 1978 zgrajeni vsi objekti,v kot jih v programu določa sprejeti odlok.

Širši družbenopolitični aktiv ljubljanskih občin in mesta je menil, naj bi se pri odločanju za novi samoprispevek omejili na predlagano stopnjo 1,5 odstotka od osebnih dohodkov občanov. Iz prispevka občanov naj bi zbrali 75 odstotkov potrebnega denarja za najnujnejše gradnje solidarnostih objektov za šolstvo, varstvo, zdravstvo in socialno skrbstvo, 25 odstotkov potrebnega denarja pa naj bi prispevale zainteresirane SIS. Kaj naj bi z novim samoprispevkom v posameznih občinah zgradili se bo torej potrebno odločiti. Ker pa so potrebe in zahteve v posameznih občinah precej različne, je prav, če pogledamo, kakšno je stanje v naši občini.

Doslej smo s samoprispevkom zgradili 3 VVZ (Škofljica, Rožnik, Malči Belič), ki so odprli 340 novih mest, v gradnji je VVZ Vrhovci s 150 novimi mesti. Tik pred pričetkom gradnje je vzgojnovarstveni zavod Murgle z 200 mesti. Poleg solidarnostne gradnje smo v naši občini gradili otroške vrtce tudi iz združenih sredstev (Skupnost otroškega varstva SRSvre, organizacije združenega dela, skupščina občine): na ta način bo letos dograjena druga faza VVZ Malči Belič, v gradnji sta VVZ Preserje-Podpeč in Horjul – skupaj bodo odprli 240 novih mest. Sedaj ji e v varstvu od približno 7000 predšolskih otrok v občini, 2000 otrok, ali okrog 27 odstotkov.

Iz samoprispevka smo doslej zgradili 2 šoli – Brezovica ter Dobrova (obe po 8 oddelkov in eno telovadnico). Pred zaključkom gradnje sta osnovni šoli Vič (26 učilnic in 2 telovadnici) in Horjul (14 učilnic in telovadnica. V pripravi je gradnja prizidka pri osnovni šoli Vrhovci s 6 učilnicami, telovadnico in kuhinjo. Velika težava ob solidarnostni gradnji šol je zunanja ureditev – ker za to denarja običajno zmanjka. Tako ne moremo urediti niti okolice niti rekreativnih prostorov tako, kot bi želeli in, kot bi bilo potrebno.

Kljub spodbudnim rezultatom in novim objektom, ki so ali ki bodo zgrajeni, je v naši občini še vedno mnogo odprtih problemov. Ko torej razmišljamo o uvedbi novega samoprisprevka, želimo z njim odpraviti nekatere najbolj pereče probleme na področju šolstva, otroškega varstva, zdravstva in socialnega skrbstva. Kaj bi lahko načrtovali? Sedem VVz objektov z 850 novimi mesti, tako bi lahko zajeli v organizirano varstvo 42 odstotkov otrok v občini. Potrebujemo štiri osnovne šole, da bi ukinili tretjo izmeno in zagotovili vsaj 1,5 izmenski pouk. Potrebno bi bilo zgraditi 2 telovadnici k osnovnim šolam Velike Lašče in Ig (mimogrede: to sta edini šoli v občini, ki še nimata telovadnice) hkrati pa bi služile tudi za potrebe društev in za rekreacijo nasploh. Poleg navedenega bi z drugim samoprispevkom adaptirali zdravstveni dom Vič in zagotovili del sredstev za gradnjo doma upokojencev.

H. ŠENICA

S SEJ IZVRŠNEGA SVETA

O SREDNJEROČNEM PLANU

Prav gotovo je bilo težišče dela izvršnega sveta v zadnjem obdobju na pripravljanju dogovora o osnovah družbenega plana kot tudi na sami izdelavi družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1976-1980. Dogovor je izvršni svet posredoval kot informacijo v obravnavo skupščini (maja meseca) medtem ko bomo o predlogu plana razpravljali in ga sprejemali na seji občinske skupščine predvidoma v juniju.

O POMOČI TOLMINCEM

Izvršni svet je obravnaval položaj nastal po potresu ter kot enkratno pomoč po potresu prizadetemu prebivalstvu Posočja nakazal občinama Tolmin in Nova Gorica skupno 400.000,00 din.

O URBANIZMU IN KOMUNALI

S področja urbanizma je izvršni svet obravnaval in sprejel odmike od veljavne urbanistične dokumentacije, tako za nekatere individualne gradnje, kot tudi za območja VS 103 – Murgle, VS 1 – Trnovo, ter sprejel skupinsko lokacijsko dokumentacijo za otok VS 221/5 – Notranje gorice. Občinski skupščini je posredoval v sprejem predlog odloka o sprejemu spremembe oziroma dopolnitve odloka o potrditvi zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka VS 2 – Kolezija za Dom upokojencev.

V zvezi s problematiko nadaljnje graditve primarne električne distributivne mreže na jugozahodnem delu Ljubljane ugotavljamo, da morata biti do leta 1991 zgrajeni obe predvideni RTP in sicer Trnovo in Vič. O vrstnem redu izgradnje RTP odloča investitor, pri čemer mora omogočati nemoteno oskrbo z električno energijo celotnega območja v skladu s sprejetimi razvojnimi programi občine, upoštevajoč pri tem intenzivnejšo zazidavo širšega območja Jurčkove poti in Ižanske ceste do Črne vasi in Rakove Jelše v skladu s predvideno novelacijo GUP in predvideno izgradnjo Kozarij z novo industrijsko cono ob Tržaški železnici.

O POROČILIH ORGANOV, ZAVODOV

Izvršni svet obravnava oziroma potrjuje poročila raznih organov, organizacij in zavodov, ko mu jih le-ti predložijo. Na dnevnem redu so bila poročila o delu Mestnega javnega pravobranilstva, Občinskega javnega tožilstva, Sodišča združenega dela in Geodetske uprave skupščine mesta Ljubljane.

Izvršni svet je sprejel zaključno poročilo koordinacijskega odbora za pomoč po potresu prizadetemu prebivalstvu na Kozjanskem. . . .

Izvršni svet je analiziral poslovanje delovnih organizacij v letu 1975 v naši občini ter obravnaval informacije o gibanju cen in izvajanju politike cen v letu 1975 ter o politiki cen za leto 1976. –zi–

POSVET O VARSTVU V DRUGIH DRUŽINAH

Organiziral ga je svet za družbeno aktivnost žensk pri OK SZDL

Spričo prepočasnega ritma razvijanja vzgojno varstvenih zavodov, predvsem pa oddelkov za otroke do treh let starosti smo pričeli razmišljati tudi v naši občini o varstvu otrok v drugih družinah. Z namenom, da bi organizranje tega varstva čimprej zaživelo, je svet za družbenoekonomski položaj žensk pri občinski konferenci SZDL Ljubljana Vič-Rudnik pred kratkim organiziral posvet o tem vprašanju. Številčna udeležba in pa pestra razprava sta dali vrsto zanimivih zaključkov, ki nam bodo lahko služili za uspešen pričetek same akcije:

1. Celotno akcijo naj bi vodila skupnost otroškega varstva in svet za družbenoekonomski položaj žensk pri OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik.
2. Skupnost otroškega varstva in omenjeni svet bosta dala tudi javni poziv v Našo komuno (glasilo OK SZDL), preko katerega naj bi se potencialne kandidatke obračale na najbližji VVZ.
3. Posredovati bo potrebno tudi poziv v krajevne skupnosti, da naj se komisije za spremljanje otrok v VVZ prenesejo v samo KS. Le tako bodo občani bolj zainteresirani pa tudi bolj seznanjeni s celotno problematiko celotne krajevne skupnosti.
4. Poseben poziv bodo posredovali tudi v tiste delovne organizacije, ki zaposlujejo pretežno žensko delovno silo in katerih predstavniki so bili vabljeni na ta posvet, da tudi izmed svojih vrst pridobijo ženske, ki bi lahko ostale doma za dalj časa in varovale tudi otroke svojih sodelavk.
5. Za boljšo orientacijo in za izhodišče naj nam služi priročnik za družbeno varstvo otrok v drugih družinah, ki ga je izdala Zveza skupnosti otroškega varstva (Otroško varstvo, št. 2/oktober 1976).
6. Ta oblika varstva v drugih družinah bo le prehodna oblika oziroma rešitev.
7. Del tega varstva pa naj bi bila stalna oblika za tiste otroke, ki niso prilagodljivi za varstvo v VVZ.
8. V akcijo varstva otrok v drugih družinah se morajo vključiti tako KS kot ZPM, SIS in družbenopolitične organizacije.
9. Vto varstvo bodo vključeni predvsem dojenčki do 3. leta starosti, nato pa naj bi jih postopoma vključevali v VVZ.
10. Patronažna služba bo imela še nadaljnji nadzor nad temi varuškami, glede na svoje izkušnje in poznavanje razmer v družinah pa bo pomagala pri iskanju novih kandidatk.
11. Pri skupnosti otroškega varstva naj bo stalna strokovna komisija, ki bi določala pogoje in kriterije za razvoj tega varstva, pri posameznih VVZ pa naj bo posebna grupa, ki bo opravljala konkretno delo in nadzor nad to dejavnostjo. V grupi bo morala biti tudi patronažna sestra.

Stalna strokovna komisija naj bo sestavljena iz predstavnikov SIS za otroško varstvo, sveta za družbeno ekonomski položaj žensk pri OK SZDL, patronažne službe, VVZ (1-2), zdravniške in pediatrične službe, pravne službe in tovarne TOZD Ilirija Ljubljana.

12. Varuške bodo sprejemale otroke le iz najožjega območja svojega bivanja.
13. Potrebno je tudi opozoriti komisijo, ki pripravlja novo nomenklaturo poklicev, da, če to še ni storila, vključi vanjo tudi poklic varuške.

ANDREJA BERLAN

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU POLHOVEGA GRADCA

SREČANJA, KI NE BODO ZATONILA V POZABO

Na slavnostni seji sveta KS in drugih družbenopolitičnih organizacij Polhovega Gradca so letos prvič podelili krajevna priznanja „12. maj" – priznanja za zasluge v NOB in povojni graditvi tega kraja.

Nagrade so prejeli: Gasilsko društvo Polhov Gradec, učiteljski kolektiv osnovne šole Dolomitskega odreda, OO RK Polhov Gradec sekretar OO ZK Franc Nagode ter Anton Koprivec, ki ga je predlagala osnovna organizacija sindikata TOZD Hoja v Polhovem Gradcu.

Letos so prvič podelili tudi častno krajevno priznanje, ki ga je prejel narodni heroj generalpolkovnik Rudolf Hribernik – Svarun za svoje zasluge v NOB in na področju literarno-znanstvenega dela.

Na slavnostni seji je govoril podpredsednik občinske skupščine Ljubljana Vič-Rudnik Franc Krumberger, ki je med drugim opozoril tudi na nekatere vidike samoupravljanja v krajevni skupnosti s posebnim poudarkom na izročilu OF. Na slavnostni seji so med drugim sprejeli tudi sklep o pomoči Posočju, ki ga je prizadel nedavni potres in podelitvi krajevnih priznanj ter pokalov najboljšim udeležencem strelskega tekmovanja. Zbrani so nato še prisluhnili pesmim pionirskih in mladinskih pevskih zborov pedagoške gimnazije iz Ljubljane, OŠ Trnovo, Horjul in Polhov Gredec.

Ob tej priložnosti je skretar mestne ZKPO BRANKO DOBRAVC odprl razstavo umetniških fotografij Edija Šelhausa na temo „Tržaški Slovenci med NOB in po njej", ki si jo je v naslednjih štirinajstih denh ogledalo blizu 1000 obiskovalcev.

Odkritje spomenika na Sovovem griču

Jutro 15. maja je Polhov Gradec dočakal v enkratnem prazničnem vzdušju. Razobešeni prapori, ki so plapolali nad strehami številnih zgradb, so naznanjali še en pomemben dogodek – odkritje spomenika štirinajstim talcem, ki so padli pod streli okupatorja na bližnjem Sovovem griču.

Spomenik padlim talcem je odkril predsednik občinskega odbora ZZB in podpredsednik Mestne skupščine Stane Vrhovec, ki je v svojem slavnostnem govoru orisal krvavo zgodovino Dolomitov v NOB in povojne napore dolomitskih krajev pri izgradnji nove domovine. Novi spomenik padlim žrtvam fašizma je v vseh udeležencih ponovno vzbudil zavest, da vse žrtve naše polpretekle revolucije niso bile zaman in da se je vredno boriti za svobodo svojega naroda.

BRANKO VRHOVEC

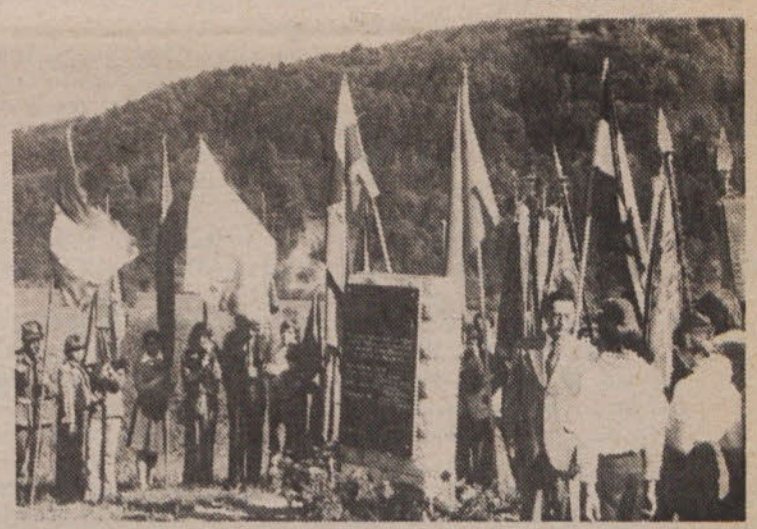

Predsednik občinskega ZZB Stane Vrhovec sprejema raport in zaobljubo polhograjske mladine pri spomeniku padlim borcem na Sovovem griču

PRIPRAVE ZA KONFERENCO ZKPO SLOVENIJE

Občinska konferenca SZDL se je zelo odgovorno lotila priprav v zvezi s konferenco ZKPO Slovenije, ki bo 25. in 26. junija v Novi gorici. Skrbne študije smernic in nalog ZKPO zagotavljajo, da kultura ne bo izrinjena iz delovnih kolektivov, ampak bo še v večji meri kot zdaj prisotna skrb za organizirano kulturno življenje delavcev, ki naj čutijo kulturne potrebe, razvijanje želje po kulturni vzgoji in predvsem razvijajo lastno kreativno kulturno ustvarjalnost ter se tako aktivno vključujejo v kulturo. V povezavi z vsemi ostalimi družbenopolitičnimi silami bo zagotovila kulturnim organizacijam poudarjeno družbeno vlogo; saj veliko pomeni že društvena organiziranost. Množično sodelovanje, gojenje kolektivnega duha, samodiscipline pomeni torej samoupravno razsežnost, temeljne pogoje za razvoj samoupravljavske družbe. Posebna skrb bo veljala kulturnim vrednostnim merilom: kajti razgledan, kulturen človek se bo veliko lažje upr komercialnosti in lažni – kičasti kulturi. Pri tem čakajo posebej svetu za kulturo odgovorne velike organizacijske naloge. Delegata, ki bosta zastopala ZKPO na republiški konferenci v Novi Gorici, bosta predhodno seznanjena tudi s stališči in sklepi sveta za kulturo.

J.T.

OBISKALI BOMO REKO

Tudi letos bomo Ljubljančani obiskali pobrateno mesto Reko. Letošnjega jubilejnega srečanja Ljubljančanov in Rečanov se bo udeležilo tudi več delegacij naših krajevnih skupnosti ter delovnih kolektivov. Še posebej velja poudariti, da bo letos na Reki tudi teden kulturnih manifestacij, saj bodo ljubljanski kulturni delavci pripravili več prireditev. S predstavo „Kurenta" se bo Rečanom predstavilo tudi umetniško društvo iz Horjula.

OBISKALI SMO KRAJEVNO SKUPNOST IG

IŽANCI DELAJO IN USPEVAJO

Krajevna skupnost Ig je, vsaj tako kaže, izredno dinamična, tudi prebivalci in nje predstavniki dajejo takšen vtis. Ta elan je očiten povsod in to je prav gotovo tudi eden izmed vzrokov za številne uspehe, ki jih lahko beležijo v tej krajevni skupnosti. V preteklosti so uspeli marsikatero vprašanje uspešno rešiti, veliko so naredili in so morda kar malce nad poprečjem svojih številnih sosedov. Krajevna skupnost Ig je namreč po velikosti kar med prvimi v občini, zato ima tudi celo vrsto mejašev. KS Ig se lahko pohvali tudi z bogato zgodovino in vrsto svetlih dogodkov, tako da ima kraj precej pomembno tradicijo v zgodovini Ljubljane in okolice. Morda malce tudi zaradi barja, tistega barja kjer so nekoč ampak že mnogo pred današnjimi Ižanci domovali koliščarji. Zgodovina tega področja sega torej precej daleč. Za sedanji čas pa je značilna prizadevnost, prihaja kot odkrito priznavajo tudi do dialogov, ki pa prinesejo nove, boljše rešitve in se zaradi takšnih bolj vročih debat ne zaprejo vase in ne umaknejo v kot, temveč nato skupaj delajo dalje. To je verjetno tudi eden od vzrokov za uspehe. Seveda ni mogoče reči, da Ig oziroma celotna krajevna skupnost nima problemov in težav, to sploh ne, povedati je treba le, da jih imajo manj ker jih uspevajo sami reše vati.

Predsednik krajevne skupnosti Ig je BORIS JAKOPIN. „Enajst naselij šteje naša KS, če jo predstavimo najprej malce statistično. Na južnem delu ljubljanskega barja, kjer leži, je našlo v 619 gospodinjstvih svoj dom 2309 prebivalcev. Če bi imel vsak prebivalec kos zemlje, bi na vsakogar prišlo nekaj več kot dva hektarja, pa bi bila naša KS razdeljena. Aktivnih prebivalcev pa imamo od tega le tretjino, v krajevni skupnosti sami pa je zaposlenih 264 prebivalcev. Ostali se vozijo. 154 imamo kmetov, imamo pa tudi 25 zdomcev. Več prebivalcev je vzdrževanih kot aktivnih in polovica delovne sile so ženske. To bi bila demografska slika naše KS.

Krajevna skupnost Ig se deli nekako na ravninski in na kraški del. Ravninski del je zelo zanimiv in je zato tudi dokaj močno priseljevanje na naše območje. Naši kmetje pa težijo večinoma k temu, da bi postali polproletarci, skratka, da bi hodili na „šiht", po njem pa bi si pridelali na domači zemlji še korenček in krompirček.

Ig je urbanistično neurejen

Ker smo kot KS zanimivi za doseljevanje, imamo precej težav z gradnjami. Šele v zadnjem času smo pristopili k izdelavi urbanističnega reda. Manjkajo nam skupinske lokacije. Načrtov za to pa ne uspemo urediti, ker za to nimamo denarja. To je tako zelo draga zadeva, da nam gredo kar lasje pokonci ko slišimo za cene. In to za nekaj papirjev! Na primer: za skupinsko lokacijo za 140 hiš bi izdelava tega veljala našo KS 65 starih milijonov. Kje naj jih pa vzamemo?

Težave z urbanizmom pa občutimo tudi povsod drugod. Ig je urbanistično neurejen. Zato so težave z gradnjo stanovanj. Mnogi bi radi gradili, pa jim ne moremo ponuditi zemljišča čeprav bi radi. Drugje imajo to lepo urejeno. Kar poglejmo si primer Grosupljega," pravi Boris Jakopin.

„Največ težav imamo seveda s komunalo," meni tajnik KS Ig OTO COMINO. „Resne težave imamo s kanalizacijo. Idejni načrt zanjo je narejen, vendar je treba sedaj le še eno samo „malenkost": denar. Predračun je bil za to investicijo že pred štirimi leti 4,81 milijona din. In kje naj to vzamemo? "

„V okviru naše KS delata tudi vodovoda Tomišelj in Ig, skupaj je tega za 27 km in 730 odjemalcev. Vsi ostali pa so vezani na kapnice, saj so brez vodovoda. Brez vodovoda so Gornji Ig, Dobravice in Sarsko. Drugje smo se potrudili in pripeljali vodovod v vsako hišo. Sedaj pa je vprašanje odtoka oziroma odplak in smo spet na začetku, pri kanalizaciji," razlaga Boris Jakopin. „Kanalizacije ni, ni je pa tudi, ker ni urbanističnega načrta in se vrtimo v začaranem krogu iz katerega brez denarja ne moremo in ne moremo ven. Trenutno vse to rešujemo s ponikalnicami v katere speljujemo odplake, nekateri pa imajo greznice. To bo pa kmalu postal resen in nerešljiv problem, če se ga ne bomo lotili z vsemi ustreznimi financami."

Na Igu se pohvalijo tudi vsakomur, da imajo lastno zdravstveno ambulanto in to splošno in zobno, obe pa delata še za Golo in Tomišelj. Do te ambulante so prišli pred leti, ko je Kovinska industrija Ig (KIG) odstopila nekdanje prostore, nekaj je dala še KS, adaptacijo pa je plačalo Mizarsko podjetje Ig, pa je b ilo vse narejeno. Ko se pohvalijo z ambulanto, pa ne pozabijo dodati, da so z njo tudi že težave, saj je zdravnik preobremenjen, pereče je vprašanje pregledov šolskih otrok, pa še kaj bi se našlo.

Predsednik KS Boris Jakopin: „Potebovali bi še trgovino in restavracijo. Za oboje smo imeli že po našem načrtu prostor in lokacijo in še celo načrt, pa iz vsega skupaj ni bilo nič. Pred vojno je bilo na Igu 7 trgovin in 11 gostiln, danes pa sta dve majhni trgovini in ena gostilna. In v tej edini gostilni, ki sploh ne ustreza, niti ne dobiš tistega, kar bi želel. Zaradi tega imajo občani vrsto pripomb.

V KS smo si tudi povsem enotni kar zadeva mišljenje, da dobi KS premalo pomoči od strokovnih služb občine. Sedaj ko ima KS toliko nalog in dolžnosti, bo to lahko opravila le, če bo imela ustrezno pomoč strokovnih služb. Sedaj pa se ne moremo ravno pohvaliti z občinskimi strokovnimi organi. Predsednik KS, ki prihaja po uradni dolžnosti na občino, mora priti tja prav tako v uradnih urah kot stranke, ki prihajajo zasebno in pred vsakimi vrati strokovnih služb morajo čakati v vrsti z drugimi strankami. Saj ne prihajamo za sebe, temveč za KS. To bi morali na občinski skupščini urediti. Vzor naj bi jim bile družbenopolitične organizacije v občinskem merilu, kamor lahko predstavnik KS pride kadar želi brez čakanja in uradnih ur za stranke."

Na Igu so pred leti, ko so urejali novo zdravstveno ambulanto uredili v nekdanjih prostorih zdravstvene ambulante novo avtomatsko telefonsko centralo s 160 priključki. Tedaj so naročnike za telefon skoraj iskali, danes pa je STC že premajhna. Zato jo bodo leta 1979 povečali s 420 novimi priključki. Letos so se dogovarjali s PTT podjetjem, da bi napeljali telefon v Mateno in Iško loko. Napeljavo telefona so jim na PTT tudi obljubili in so zato že pobrali samoprispevek občanov v višini 20 tisočakov. In so dobili telefon, vendar v vsaki vasi le po dve številki, ker za več ni prostih številk. Pa še 32 tisočakov so morali dodati. PTT je dalo brezplačno le kabel, vse ostalo pa so plačali sami.

Na Igu imajo nekaj težav tudi z avtobusom. „Zjutraj so naše zveze z mestom dobre, problematično je le med 8. in 12. uro, ko ni niti enega avtobusa. Bil je že, pa so ga ukinili. Rekli so, da se ne splača. Ni prav, da gledajo v avtobusnih podjetjih vse le strogo skozi dinar in ekonomsko računico. Mi celo mislimo, da bi se takšna linija splačala, Viator pa meni, da ne in smo tako brez avtobusa v tem času," pravi Boris Jakopin in nadaljuje še s problemom pošte. „Pošta pri nas je obremenjena, posebej sedaj ko je uvedeno plačevanje hranilnih vlog prek knjižic. Vlagateljev je veliko, pošta pa majhna. PTT bi morala zgraditi novo stavbo, kjer bi bila še ekspozitura banke."

Matija Rebolj mora dobiti elektriko

Oto Comino: „V petletnem razdobju imamo tudi načrte z elektriko. Zgraditi nameravamo pet trafo postaj, letos od tega Staje in KPD. Pri slednji bo veliko denarja primaknil KPD Ig, KS pa bo dala okoli 70 tisočakov za obnovo omrežja v Stajah.

Posnetek z razgovora na Igu

Letos smo naročili tudi dva projekta za transformatorski postaji v Iški vasi in Iški loki. Leta 1978 bomo zgradili TP v Dobravicah in leta 1979 TP v Sarskem.

Imamo pa tudi v naši KS kričeč primer. Le 14 km od Ljubljane v naši KS imamo kmeta borca Matijo Rebolja, ki je še danes v 20. stoletju brez elektrike. Sedaj smo to stvar „zagrabili" z vseh strani in nadvse resno in jo bomo tudi pripeljali do konca. Matija Rebolj mora dobiti elektriko.

Električno omrežje je na Igu zelo obremenjeno. Komaj, komaj je še mogoče dobiti priključek, pa še to ne povsod. Mizarsko podjetje bi moralo narediti svojo TP, pa tudi žice bi bilo treba zamenjati, vsaj večji delež. Ponekod imajo elektriko le izven hiše. So pa tudi primeri, ko ljudje ne morejo gledati niti televizije, tako šibek je tok. Kaj šele, da bi lahko počeli kaj drugega. V Iški loki smo uredili javno razsvetljavo pa je Elektro dovolilo priključiti le eno žarnico, ker več napeljava ne bi vzdržala."

„Ižanka, tu mislim na cesto," pravi Boris Jakopin, „je republiška cesta. Kakšna je pa vidi vsak, ki želi priti na Ig. Marsikdo pa se je prej obrnil, tako je bila razbita. Sedaj so jo malo zakrpali in obljubili novo prevleko. Zaenkrat je to le še obljuba, ki pa upajmo, da bo uresničena. Na področju KS Ig pa smo od leta 1973 sami s samoprispevki in delno z občinsko pomočjo financirali asfaltiranje 1200 metrov ceste. Asfaltiranje ceste v Mateni smo Komunalnemu podjetju Vič že plačali, vendar je še niso naredili. Upamo, da bodo to čimprej storili."

S kakšnim utripom pa utriplje samoupravno in politično življenje v KS Ig?

„Naše težave so največkrat le finančne narave. Kaj drugega niti ne poznamo," pravi FRANC CANKAR, predsednik zbora delegatov. „Težava je v tem, ker je KS povsod tretirana enako kot proizvodna organizacija. To pa ni prav. Občanu ne moremo dati ničesar, če ne dobimo denarja. Dobro sodelujemo z našimi delovnimi organizacijami in zato lahko še kaj naredimo. S strani občine, pa menimo, da imajo premalo pogleda na deželo, da podeželje zaostaja. Mi bi bili radi pa enakopravni in ne maramo vedno poslušati na vseh sestankih le mesto, mesto in mesto . . ."

Premalo povezave med delegacijo in delovnimi ljudmi

Predsednik delegacije za SIS ALOJZ KOBAL: „Menim, da je še vedno problematična povezava. Premalo je kontaktov med delegacijo SIS in podjetji, ki imajo z zadevami opraviti strokovno. Precej se ukvarjamo tudi s kmetijstvom in v tem okviru posebej z vprašanjem kaj z zemljo, ki je ostareli ne morejo več obdelovati. Kdaj bo končno to urejeno, da bo nekdo prevzel zemljo in za to ostarelemu kmetu, ki je ne more več obdelovati in bi jo rad oddal dal zanjo pokojnino? "

Tudi s kulturo so težave, saj nimajo dovolj denarja, sicer pa so na boljšem kot v Tomišlju ali pa na Golem. Problem pa je tudi vrtec, saj je vanj vključenih 33 otrok, čaka pa na sprejem še šest. Težave pa so tudi, ker ni moč organizirati otroških jasli.

Kljub temu, da je organizacija sestavljena iz starejših članov, pa veliko breme aktivnosti na Igu nosi osnovna organizacija ZK. Sekretar JANKO ČERNE: „Naša organizacija teži, da preko družbenopolitičnih organizacij in KS in SZDL uvaja v življenje načela nove ustave. Organizacijo skušamo tudi pomladiti, kar pa nam vedno ne uspe, saj so mladi v šolah ali pa delovnih organizacijah. Komunisti, ki tu živijo, vključeni pa so drugje, pa se v delo KS le delno vključujejo."

„Skušamo delati čim bolj marljivo, vendar je včasih starost problem", pravi predsednik krajevne konference SZDL FRANC INTIHAR. „Imamo pa dve KUD, dva pevska zbora, udeležujemo se pohodov in jih organiziramo. Premalo pa imamo mladih ljudi, posebej pogrešamo prisotnost učiteljev. Ti se vozijo in po koncu šole odidejo, mi bi jih rabili pa v kraju. Pozabljamo na kraje, ki so dali veliko v NOB in tudi na oddaljene kmetije. Povsod uvajamo stroje v kmetijstvu in pozabljamo na konje in na to, da lahko v krizni situaciji zmanjka nafte in kaj bomo potem? "

„V vse akcije se kolikor le moremo aktivno vključujemo", pojasnjuje predsednik krajevnega odbora ZZB JULE ŠKRABA. „Letos smo obnovili osrednji spomenik in ploščo. Težave pa so zaradi starosti, saj je naš najmlajši član že prekoračil 50 let. Skušamo pa čim več sodelovati s šolo in pri tem so uspehi."

Želimo delati bolje

MARTINA URŠIČ je predstavljala osnovno organizacijo ZSMS v našem razgovoru. „Naša organizacija je zelo aktivna, predvsem na športnem področju in pa v kulturi. Iščemo tesno povezavo z OZK in se skušamo organizirati tako, da bomo lahko delali čim bolje in uspešneje. Mladi veliko delajo v šolah in delovnih organizacijah, pa tudi v naši KS."

Ravnatelj osnovne šole Ig KAREL PFUNDNER: „Za celodnevno osnovno šolo nimamo dovolj prostora in pogojev. Res, da imamo Ribničane blizu, vendar nam to pri povečevan ju šole za celodnevno ne bo kaj dosti pomagalo. Nimamo telovadnice, radi bi šolo dozidali z večnamenskimi prostori in uredili telovadnico. Po srednjeročnem načrtu naj bi dobili telovadnico že letos, pa jo bomo menda šele leta 1979. Kot primestni se čutimo večkrat zapostavljene. Skušamo pa najti tudi rešitev, da se mladi, potem ko zapustijo šolo, ne bi popolnoma izgubili, kot se to dogaja sedaj."

„V naši delovni organizaciji ugotavljamo, da je potrebno več povezave med delegati KS in delovnih organizacij v SIS", je povedal predsednik osnovne organizacije sindikata v KIG VINKO KERŠMANC. „S krajem sodelujemo, kjer le moremo in tudi pomagamo, kolikor le moremo. Na pomoč nismo pozabili tudi takrat, ko smo rasli iz obrtne delavnice v sodobno tovarno. Zelo bi bili pa naši delavci zainteresirani za ureditev obrata družbene prehrane, ker sedanja gostilna temu ne ustreza."

Ižanci imajo tudi aktivne gasilce, ki dobro sodelujejo s civilno zaščito, zelo aktivna pa je tudi organizacija ZRVS. Tudi na kulturnem področju se udejstvujejo, saj imajo kino, KUD Ig in KUD Iška vas, pa dramsko sekcijo in pevska zbora. Lani pa so odprli knjižnico z 2000 knjigami. Organizirali so tudi planinsko društvo.

Z Ižanci se je pogovarjal in jih slikal: MILOVAN DIMITRIĆ

Prizorček iz Utensilijinega kovinskega obrata na Dolenjski cesti

V lesnem obratu na Viču pripravijo ves leseni del utensilije.

V lesnem obratu Utensilie na Viču sloni velik del proizvodnje na ženskah

OB JUBILEJU V UTENSILIJI

162 ZVESTIH UTENSILIJI

V Utensiliji bodo ta mesec slavili jubilej, ki je lahko kolektivu v ponos, saj je to 30 let obstoja. V teh 30 letih je kolektiv Utensilije prehodil marsikatero težko pot, večkrat je kazalo že zelo slabo, vendar je vztrajnost delavcev reševala to delovno organizacijo. Res da so včasih nekateri zapuščali kolektiv in odhajali, bežali pred polomom, večino pa je zadrževala neka sila, neka enotnost, neka navezanost. Ti so ostajali in so doživeli tako v tovarni tudi sedanje čase, ki so zelo uspešni. V Utensiliji imajo kar 108 članov kolektiva, ki so v tovarni že več kot 20 let, 51 članov, ki so že več kot 25 let in Antona Tadla, Štefana Prešička in Anico Vodopivec, ki so v kolektivu že vseh 30 let. Od začetka do danes. Anton Tadel pa je bil zadnjih 8 let direktor.

Kaj pravzaprav izdeluje delovna organizacija z dokaj nenavadnim imenom, katerega pomen nekomu, ki lista poslovni imenik ni jasen. Utensilia pomeni v latinščini orodje, potrebščino, delovni pripomoček, danes pa pomeni to delovni pripomoček oziroma del, ki ga potrebuje tekstilna industrija za svoje tkalne stroje. Utensilia izdeluje grebene, tkalske liste, lučalnice, lamele, tkalske čolničke, cevke, udarne ročice, predilniške lonce in ostale utenzilije za tekstilno industrijo. To je proizvodni program, ki ga uresničuje 400 delavcev v dveh obratih: na Dolenjski cesti in na Viču.

Ker je naš obisk v delovni organizaciji tokrat povezan z jubilejem je prav seči v zgodovino, ogledati si „življenjsko pot" tovarne.

30 let obstoja

„Sedaj junija bomo slavili 30 let obstoja," pravi v.d. direktorja in vodja splošnega sektorja RADO ŽITNIK. „Naša delovna organizacija je bila ustanovljena leta 1946. Osnovna naloga je bila izdelovati potrebščine za tekstilno industrijo za področje Slovenije in dela Hrvatske. Utensilio so ustanovili iz treh nacionaliziranih podjetij. Delati je začelo 35 delavcev. Tak je bil začetek.

Kasneje smo se razvijali skladno s tekstilno industrijo. Kot so tam spreminjali tehnologijo in tehnološke prijeme, tako smo morali mi spreminjati naš proizvodni program in ga prilagajali zahtevam tekstilne industrije. V naši branži so se pojavljali novi artikli in mi smo morali z njimi razširiti naš proizvodni program.

Pred 14 leti smo se želeli preseliti na Vič. To so bili naši tedanji načrti. In resnično smo uspeli pred 10 leti urediti na Viču tovarniške prostore za lesno proizvodnjo in jo preseliti tja. Na Dolenjski cesti je tako ostal kovinski obrat. Po tej selitvi smo začeli pospeševati tudi modernizacijo. To je pomenilo več narejenega ob istem številu zaposlenih. Na Vič pa smo tedaj želeli preseliti vse, vendar nismo uspeli zaradi težav, ki so nastopile. Enostavno nismo zmogli. Zato smo se odločili in preuredili prostore na Dolenjski cesti in jih posodobili. Ustvarili smo boljše delovne razmere. Pred dvema letoma pa smo dogradili tudi na Viču ostali del našega tovarniškega objekta. Drugi del hale bomo imeli predvsem za skladišče," pravi Rado Žitnik.

In kakšen razvoj je naredila v poslovnem smislu v tem času Utenisilija?

Rado Žitnik pravi: „Leta 1946, ko smo začeli, je bilo 35 delavcev. Ti so ustvarjali 2,77 milijona dinarjev brutoprodukta. Leta 1962 je bilo zaposlenih že 400 in smo ustvarjali 10 milijonov, lani pa smo ob istem številu zaposlenih ustvarjali 70 milijonov. Naš brutoprodukt se je, če izvzamemo inflacijske vplive, povečeval največ zaradi dviga produktivnosti in sodobnejše tehnologije, saj števila zaposlenih nismo povečevali. Tudi sedaj se držimo resolucijskih načel o zaposlovanju."

Utensilla ima bodočnost. To ne poudarjajo le v kolektivu samem, temveč tudi poslovni partnerji. JOŽE VOVK je predsednik poslovnega odbora: „Obstoječo proizvodnjo nameravamo specializirati, tako da ne bomo več ozko vezani le na tekstil. Če bomo uspeli uresničiti proizvodne načrte bomo ustvarjali leta 1980 preko 100 milijonov dinarjev brutoprodukta.

Moramo se pohvaliti, da smo ena tistih delovnih organizacij, ki izvaža precej več kot pa uvaža. Trenutno izvažamo v 23 dežel po vsem svetu. Poudarek pa dajemo pri izvozu deželam v razvoju. Trenutno ustvarjamo na zunanjih tržiščih več kot tretjino brutoprodukta, to je v številkah preko 25 milijonov.

Sedaj se usmerjamo na tržišče v Pakistanu. Zaenkrat poslujemo največ z Egiptom, Irakom, Iranom, nekaj pa tudi s Si rijo. Med velike partnerje štejemo tudi ZDA, Veliko Britanijo in Nemčijo, oziroma preko slednje prodiramo tudi na tista afriška tržišča, kamor izvažajo Nemci."

Pa tudi kaj uvažate?

„Žal moramo," pravi Jože Vovk. „Ti sto, kar jugoslovanski trg ne nudi in kar nikakor ne moremo dobiti doma, to moramo poiskati v izvozu. Maksimalno iščemo nenehno možnosti, da bi vse nabavljali na jugoslovanskem trgu, vendar s tem ne uspevamo vedno. Marsikaj pa smo že uspeli, tako da lahko kupujemo doma in nam ni treba na tuje. Tako smo se dogovorili z železarno Jesenice, da je spet vstavila v svoj proizvodni program nekatere izdelke, ki so jih že opustili, mi smo jih pa še vedno rabili. Ker potrebujemo nekatere izdelke le tu in tam in to bolj enkratno, moramo posebej naročati pri naši h dobaviteljih. Posledica je da moramo imeti takšne izdelke potem na zalogi, saj jih moramo kupiti za celo leto, ker jih proizvajalec ni pripravljen delati vsak mesec po nekaj kosov."

Dela na zalogo ne poznamo

Kako pa je v Utensilii z zalogami?

„Da bi bile zaloge naš problem ne moremo reči. Naše delo je v primerjavi s klasično industrijo dokaj obrtniško, saj imamo naročilniško proizvodnjo. Smo praktično servis tekstilne industrije. Dela na zalogo ne poznamo, saj zalog ne poznamo. Na zalogi moramo imeti pravzaprav v večjih količinah le različne materiale, saj moramo narediti po naročilu kupca in moramo imeti na zalogi surovine. Vsak izdelek je namreč drugačen po tej ali oni sestavini ali obliki. Zato moramo imeti izbiro surovin.

Prehod na nov način plačevanja s 1. aprilom nas v bistvu ni posebej prizadel. Čutili pa smo ga. Naročil je namreč začelo zmanjkovati, vendar smo to prebredli," meni Jože Vovk.

V.d. direktorja Rado Žitnik: „Nove gospodarske prijeme je bilo pri nas čutiti v aprilu in nekje do sredine maja. Sedaj pa se je položaj že normaliziral. Tedaj pa smo morali svetovati posameznim delavcem, da izkoristijo predčasno letni dopust, da ne bi bilo premalo naročil in preveč delovne sile."

„Naši tekstilci preveč uvažajo. To je problem. Doma bi lahko vse naredili, le če bi naročili, vendar utenzilije ne sodijo pod družbeno kontrolo kar zadeva uvoz in tako lahko tekstilci večkrat uvažajo kar se jim zljubi, tudi tisto kar doma izdelujemo. Posledice so očitne. Na jugoslovanskem trgu sta še dve nam sorodni veliki firmi in obe morata, kot mi v izvoz. Naše kapacitete so prevelike za naš trg, tekstilci pa obenem še uvažajo. To je paradoks," poudarja Jože Vovk.

To je ekonomska plat Utensilie. Kako je pa s skrbjo za delavca je povedal predsednik osnovne organizacije sindikata MARJAN RODE. „Naša delovna organizacija je 90 članom kolektiva v času obstoja oskrbela stanovanje. To se nam zdi kar lep uspeh. Pred 16 leti smo uredili tudi počitniški dom na Krvavcu, pred dvema letoma pa smo kupili pet počitniških prikolic. Tako lahko 15 odstotkov našega kolektiva izkoristi dopust v prikolicah svoje delovne organizacije. Letos smo kupili še eno, vendar smo jo oddali. Poslali smo jo kot pomoč žrtvam potresa na Tolminskem.

Precej poudarka dajemo tudi skrbi za delavca na delovnem mestu. Sem sodi nedvomno topel obrok. Problem prehrane smo razrešili. Uredili smo sodobno razdeljevalnico in menzo."

Sodelovanje z občinsko skupščino in krajevno skupnostjo je dobro

„Naša delovna organizacija tudi dobro sodeluje s krajevno skupnostjo kjer je naš sedež, pa tudi z občinsko skupščino in družbenopolitičnimi organizacijami. Člani našega kolektiva so zelo aktivni na različnih področjih," j e povedal sekretar osnovne organizacije ZK MAKS MOČNIK." Na področju družbenega sporazumevanja lahko tudi rečemo, da smo naredili vse, saj smo doslej sprejeli, podpisali in izvršili vse sporazume."

„Tudi s samoupravo se lahko kar pohvalimo", meni ing. VENČESLAV KODERMAN. „Čeprav imamo npr. seje delavskega sveta vedno popoldne je udeležba zadovoljiva. Menim, da imamo dobro razvit notranji pretok informacij in da samoupravni organi odločilno vplivajo tudi na vse poslovne odločitve. Vedno težimo k novemu boljšemu in zato morda je pri nas kljub temu, da nam je šl o včasih težko, nepoznana prekinitev dela."

V vrstah ZK nas bi moralo biti več

Pomembno vlogo imajo v Utensiliji nedvomno člani ZK. Organizacija je namreč prisotna povsod in tudi vpliva na odločitve v kolektivu. Mogoče pa bi bilo narediti še več, kot meni sekretar OZK Maks Močnik. „Dobro se povezujemo z vsemi. Škoda je le, da je v delavskem svetu le en sam član ZK. Tudi kadrovsko bi se morali okrepiti, saj nas je le 22. Zato vlagamo veliko truda v kadrovsko krepitev. Lani smo sprejeli dva nova člana v ZK. Letos pa bomo skušali uresničiti plan, da bi „pokrili" vse oddelke.

Naši člani so tudi aktivno vključeni v terensko delo in jih je moč srečevati v vrsti družbenopolitičnih forumov vseh ravni.

Vpliv organizacije je očiten v delovni organizaciji tudi pri vseh uvajanjih novih odnosov. Naša delovna organizacija je že nakazala KS denar za delavce, ki so zaposleni pri nas. Tudi sicer skušamo vedno pomagati pri vseh družbenih akcijah. Menimo, da moramo organizirano vplivati in se zato pred vsako važno sejo sestane OZK in nato izoblikujemo stališče s katerim nato nastopamo," je povedal Maks Močnik.

Marjan Rode: „O letovanju in rekreaciji smo že govorili, povedati pa je treba tudi nekaj o športu, saj imamo v delovni organizaciji razvite sekcije kegljanja, namiznega tenisa, šaha in streljanja.

Naši člani pa niso solidarni le npr. ob nesreči kot je bila na Tolminskem, temveč tudi sicer. Imamo 40 krvodajalcev in smo tudi sicer vedno pripravljani pomagati."

„120 mladih je pod 30 let, vendar žal deluje v mladinskem aktivu le okoli 50 mladih," pripoveduje TONE DOLNIČAR, predsednik osnovne organizacije ZSMS v Utensiliji. Mladina je zaživela in dajemo sedaj poudarek izobraževanju in športu. Udeležili smo se Makovega tedna in Vičiade. Bolj se bomo morali potruditi za kadrovanje v ZK. Rabimo pa tudi več elana, da bi bilo še bolje."

Ob zaključku pa je treba povedati, da je Utensilia letos prejela od občinske skupščine priznanje za gospodarjenje in samoupravljanje na kar so v kolektivu zelo ponosni.

Tekst in fotografije:
MILOVAN DIMITRIČ

Venčeslav Koderman

Marjan Rode

Jože Vovk

Maks Močnik

Tone Dolničar

Rado Žitnik

Viški avtoklepar najboljši v Jugoslaviji

V Kruševcu je med 21 in 23. majem letos potekal že deveti tradicionalni „Festival dela", na katerem so se v 40 strokah pomerili učenci srednjih poklicnih šol iz vse Jugoslavije. Pokrovitelj tega tekmovanja je bil predsednik republike Josip Broz – Tito. Srednja kovinarska šola z Viča je na to tekmovanje poslala prvič svojo ekipo lani. Že letos pa je šest fantov, ki obiskujejo tretji letnik te šole, doseglo zavidljive uspehe.

Marko Jeraj je poleg zlate medalje v svoji stroki, to je atokleparstvo, dosegel tudi največje število točk in prejel zlato uro, dar predsednika Tita, kot absolutni zmagovalec tega tekmovanja. Srebrno medaljo je v svoji stroki prejel brusilec Miroslav Koprivc, toda tudi drugi štirje tekmovalci niso dosti zaostajali za svojima kolegoma. Obiskali smo jih na šoli, kjer so nam pripovedovali o podrobnostih doseženih uspehov.

„Že kot otrok sem si vedno želel popravljati avtomobile," med pogovorom pove Marko Jeraj, ki je sicer doma iz Bevk pri Vrhniki. Obvezno šolsko prakso opravlja pri Kompas rant-a-caru. „V moji stroki je sodelovalo 35 predstavnikov. V pol ure smo morali izdelati pokrov kolesa. Stisnil sem zobe in se potrudil. Za čas in kvaliteto izdelka sem prejel največje možno število, vseh tisoč točk. Na tihem sem upal na uspeh in bil sem neizmerno vesel, ko sem izvedel za rezultat dela." Sicer pa je Marko nastopil na tem tekmovanju že lani in dosegel 12. mesto.

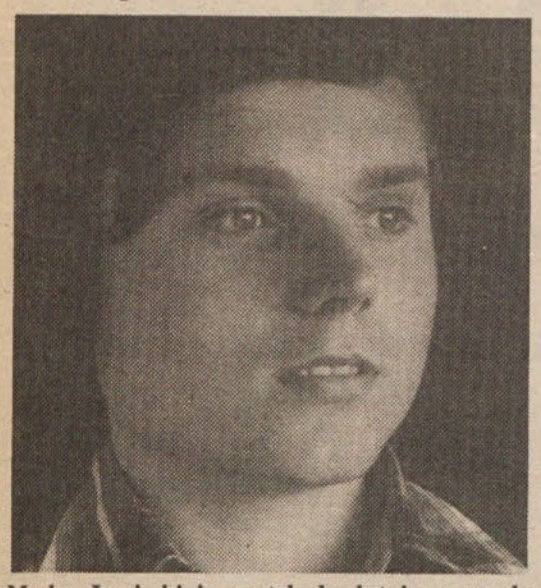

Marko Jeraj, ki je postal absolutni zmagovalec med 40. strokami na „Festivalu dela" v Kruševcu, na katerem so sodelovali učenci srednjih strokovnih šol iz vse Jugoslavije (Foto: Marjan Ciglič)

Šola, na kateri je vpisano preko 700 učencev, ima dvoizmenski pouk v 15 rednih oddelkih. Posebno pozornost posvečajo tudi izobraževanju odraslih. Ti lahko dosežejo kovinarski poklic v večerni šoli ali pa kot dopisniki. Učenci te šole so se pred nedavnim tudi udeležili republiškega tekmovanja v poznavanju prometa v Novi Gorici.

V Ključavničarski stroki je nastopil Anton Strnad iz Dobrega polja. Zasedel je 23. mesto med 55 tekmovalci. „Vendar bi bil lahko veliko boljši", pravi med pogovorom. „Imel sem premalo časa saj so nam tik pred pričetkom spremenili načrt dela." Na tekmovanju je moral izdelati šesterorobno matico.

Sicer pa se učenci te šole, ki ima na Viču že staro tradicijo, redno udeležujejo vseh tekmovanj in akcij, ki jih organizira občinska konferenca ZSMS ali pa krajevna skupnost Vič. Ob letošnjem Dnevu mladosti pa so tudi obiskali vojašnico v Šentvidu, kjer so si ogledali razstavo orožja in vojaške tehnike, ter se z vojaki pomerili v košarki, šahu, rokometu, odbojki in streljanju. Redno tudi organizirajo akcije za urejanje okolice šole in tudi širšega šolskega območja.

Žal pa na šoli še vedno kurijo v razredih, saj nimajo centralne kurjave. Nekaj denarja imajo v ta namen že zbranega in upajo, da bodo ta problem kmalu rešili. Vse premalo pa se za probleme šole zanimajo delovne organizacije ki poklice za katere usposablja ta šola, potrebujejo. Njihov odnos je vse preveč mačehovski, namesto, da bi čim tesneje sodelovali.

In še en problem imajo na šoli. To je tudi vzrok zakaj se nismo mogli pogovarjati z njihovimi tekmovalci na „Festivalu dela". Bili so namreč na obvezni polletni praksi. „Želimo si, da bi čas obvezne prakse zmanjšali. V šoli moramo namreč v petih mesecih predelati učno snov celega šolskega leta, kar je zelo težko," nam ob koncu pove Roman Artačnik iz Kozarij, ki je nastopil v Kruševcu kot rezkalec, obvezno prakso pa opravlja v Žičnici.

Problem je res velik, vendar učenci z velikim veseljem do svojega bodočega poklica, vztrajajo. Na njihove velike uspehe pa so tako kakor oni ponosni tudi njihovi učitelji, ki jih bodo že čez nekaj dni zadnjikrat izpraševali na zaključnem pomočniškem izpitu, saj uspehi učencev dokazujejo tudi veliko strokovnost te šole.

IVO BREČIČ

Dva vesta več od enega

V soboto, 22. maja je bil v Mariboru izvršen podpis listin o pobratenju osnovnih organizacij ZSMS na tehniški šoli za strojno, elektro in lesno stroko iz Maribora in Srednjo tehniško šolo za strojništvo iz naše občine. Ob tej priložnosti je bil izveden krajši kulturni program. Mariborčani pa so ljubljanskim kolegom podarili linorez. Srečali so se tudi na košarkarski tekmi, kot boljši pa so se izkazali gostje.

Ob dnevu mladosti, 25. maju pa so mariborski mladinci prišli v goste. V veliki sejni dvorani v občini je bila zamenjava listin, v kulturnem sporedu pa je poleg recitatorjev sodeloval še zvezni prvak v igranju na klasično kitaro Miha Ramšak. Ob koncu so izvedli quiz na temo: Kaj veš o puški M 48. Tokrat so bili boljši Mariborčani.

Do pobratenja je prišlo na predlog Vičanov, z njim pa želijo doseči kar najtesnejše sodelovanje, tako med posamezniki kot med organizacijama. Z izmenjavo mnenj in izkušenj pa bodo lažje odpravljali vsakodnevne pereče probleme.

ANDREJ SELAN

Zbranim pionirjem in mladincem iz šol Preserje, Vrhovci, Brezovica, Ig in Oskar Kovačič je o dogodkih med NOB spregovoril znani borec s tega območja Tone Zadnikar

V Kozlarjevi gošči

Sredi širnih planjav, prav v osrčju Ljubljanskega barja, leži Kozlarjeva gošča. To je kraj, kjer so med drugo svetovno vojno mučili in ubili mnogo zavednih ljudi. Danes stoji na tem mestu velik spomenik, ki bo še poznim rodovom govoril, kaj se je na tem mestu med vojno dogajalo.

25. maja, na dan mladosti in Titov rojstni dan, smo se učenci višjih razredov naše šole odpravili peš k temu spomeniku, da bi se udeležili komemoracije. V uvodnem govoru nam je govornik lepo povedal, da mi mladi, ki srečno živimo v svobodi, nikoli ne smemo pozabiti na čase, ko so v borbi za svobodo padli naši najboljši ljudje. Po govoru sta zapela nekaj pesmi zbora naše šole in osnovne šole Brezovica, nekaj učencev z obeh šol pa je recitiralo.

Po končani slovesnosti smo se odpravili na svoje domove.

Literarno – novinarski krožek
osnovne šole Oskar Kovačič

V KOLEZIJI

Poimenovanje VVZ

V petek, 28. maja je bila v vzgojnovarstvenem zavodu „Kolezija" proslava ob poimenovanju zavoda po Sonji Vidmar. Ob tem so pripravili razstavo knjig, ki so zaradi vsebine in kvalitetne ilustracije primerne za predšolske otroke. Ob tem so bile na ogled tudi strokovne knjige, ki obravnavajo vprašanje predšolskih otrok. Otroci in starši so si razstavljeno literaturo z zanimanjem ogledali, saj so tovrstne razstave pri nas žal dokaj redke.

A. SELAN

Cicibanove urice na Brdu in Vrhovcih

Na področju krajevnih skupnosti Brdo in Vrhovci je okrog 120 otrok v starosti od 4 do 7 let, ki niso vključeni v nobeno vzgojno varstveno ustanovo. Varstvo so zanje starši uredili na najrazličenjše načine. Tako so otroci v varstvu v drugih družinah, pri starih starših, nekateri so po nekaj ur dnevno sami doma, oziroma so brez varstva. Omenjeni otroci so za marsikaj lepega prikrajšani, predvsem pa za doživetja, ki jim jih lahko nudi organizirana vzgoja v ustanovah, namenjenih predšolskim otrokom.

Na pobudo kulturne komisije pri KS Brdo in Vrhovci je prišlo do realizacije uric, namenjenih za predšolske otroke, ki niso vključeni v organizirano varstvo.

Vzgojiteljice, ki delajo v VVZ pri osnovni šoli Vrhovci in v enoti na Brdu o poskrbele za izvedbo. Tako se je zbralo v aprilu in maju vsak četrtek v vrtcu na Brudu od 30 do 40 otrok na enourno vzgojno delo. Otroci so bili različnih starosti, zato so tudi različno dojemali in sodelovali, ker pa so bile ure tudi temu primerno organizirane, so bili vsi otroci navdušeni in so iz vsake ure odnesli nekaj novih spoznanj. Vedno sta v skupini delali po dve vzgojiteljici, ki sta se na delo skrbno pripravili. Tudi pripomočke je bilo potrebno izdelati, da je bilo delo tekoče. Otrokom so pripravile lutkovne prizorčke, katere so jim predstavili šolarji iz lutkovnega krožka, spoznali so nekaj novih pesmic in pravljic, poskrbljeno je bilo za organizirano telesno vzgojo, glasbeno vzgojo, s pomočjo vzgojiteljic so izdelali več likovnih izdelkov in z njimi razveselili svoje starše.

Tako smo tudi na našem področju „prebili led" z razširjeno dejavnostjo za predšolske otroke. V jesenskem času želimo to delo nadaljevati, kajti to delo je potrebno, poleg tega pa so nam zanj hvaležni tako toroci, kot njihovi starši

M. Volavšek

Ustanovitev mladinske pohodne enote v Rožni dolini

Pred kratkim se je v prostorih krajevne skupnosti Rožna dolina sestala skupina mladincev in člani krajevne organizacije ZRVS Rožna dolina. Na pobudo in s pomočjo slednje organizacije so se mladi začeli pogovarjati o ustanovitvi mladinske pohodne enote v Rožni dolini, kljub temu, da sama osnovna organizacija ZSMS ne dela tako kot bi bilo treba. Pa pustimo to ob strani.

V začetku sestanka je predsednik ZRVS Rožna dolina Franc Oven orisal nekaj osnovnih pojmov o pohodnih enotah, prostovoljnih partizanskih enotah in o vlogi mladih v splošnjem ljudskem odporu.

Nato so mladi, ki so se želeli vključiti v to enoto izpolnili pristopne liste in izvolili komandanta in komisarja rožnodolske mladinske pohodne enote, ki šteje trenutno 12 mladih pohodnikov.

Na koncu so sklenili, da se bodo vključili v prostovoljno partizansko enoto. Pokrovitelj in mentor pohodnikov pa bo krajevna organizacija ZRVS Rožna dolina.

IGOR KREVL

HORJULSKA SKUPINA OSVOJILA OBČINSTVO IN KRITIKO

Kurent pojde na Borštnikovo srečanje

V soboto, 5. junija so se zaključila letošnja XIX. srečanja gledaliških skupin Slovenije, ki so bila letos na Vrhniki. Med desetimi gledališkimi skupinami sta bili največje pozornosti deležni, tudi s strani vodstva uprizoritvenega kažipota, ki sta ga letos zelo objektivno, zanimivo in strokovno vodila prof. AGRFTV dr. Mirko Zupančič in novinar RTV Vladimir Kocjančič, – dve skupini: slovensko amatersko gledališče iz Trsta z BURKAŠKIM MISTERIJEM, Darija Foja (režiser Sergej Verč iz Trsta je prejel tudi letošnjo Linhartovo plaketo) in pa že častn ouvrščena kot zaključna predstva dramatizacija Marjana Beline:Cankarjev KURENT, ki ga je na oder postavil s sodelavci režiser Franci Končan. Ti dve predstavi bosta zastopali slovenski gledališki amaterizem, so določili na V. skupščini zveze gledaliških skupin Slovenije, „Burkaški misterij" pojde v Prizren, horjulski rojaki pa kar na romanje: najprej z delegacijo Ljubljane na pobrateno Reko, potem na medrepubliško srečanje v Trebinje; najbolj zahtevna in častna pot pa skupino čaka jeseni, ko bodo nastopili v okviru Borštnikovega srečanja v Mariboru.

J. T.

KULTURNO USTVARJANJE V ŽELIMLJAH

Tok življenja na odru

Pomladno nedeljsko popoldne v Želimljah, naši najmanjši krajevni skupnosti, ki šteje vsega skupaj nekaj več kot 400 ljudi, je privabilo marsikaterega ljubitelja gledališke umetnosti v gasilski dom. Člani KUD so uprizorili lahkotno komedijo italijanskega avtorja Nicola Manzzarija: „Naši dragi otroci". Bil je to prvi poskus predstaviti sovaščanom igro nekoliko sodobnejšega žanra. In poiskus jim je uspel. Po kratkih, vendar intenzivnih vajah z režiserjem Branetom Kraljevičem je bil njihov napor poplačan z dolgotrajnim aplavzom. Napor pa je v okoliščinah v kakršnih mladi Želimljani živijo vsekakor potreben. Po končani šoli ali delu v tovarni jih čaka še delo doma na zemlji in potem vaje, ki so jih kljub samoodpovedovanju pripeljale do veselja za odrsko ustvarjanje, kar so povedali tudi sami.

VIKTOR ROŽMANEC: „Letos prenovljena dvorana nam je vlila volje do igranja. Dobili smo dobrega režiserja, ki smo ga hodili za vsake vaje iskat v Ljubljano. Naša in njegova pot se je obrestovala. Pokazal nam je pravilen pristop do igre in nam vlil samozaupanja do resnejšega dela. V prihodnje bomo poskušali pritegniti v svoje vrste čimveč novih članov, da bomo lahko drugo igro naštudirali v dveh skupinah."

FRANCKA JAKIČ: „Bila je to moja tretja igra in bila mi je najbolj všeč. Ustrezala mi jyvloga matere, ki ima probleme s svojim sinom. Vsebina je bila tako življenjska, logična, da si lahko govoril nemoteno, če si pozorno poslušal sogovornika. Veliko zaupanja do igranja mi je dal naš režiser, tako da sem se lahko vživela v igro, ki mi je pomenila izražanje vsebine drugih skozi sebe."

VIDA NOVAK: „Na vaje sem hodila peš skoro uro daleč po gozdu, pa mi ni žal. Igrala sem prvič in sem imela bolj stransko vlogo, ker sem se hotela iznebiti treme in se privaditi na oder. V začetku je bilo težko, proti koncu pa sem postala že pravo ogledalo naših nazorov, seveda v vlogi gospodinjske pomočnice. Verjetno mi je postala že pravo ogledalo naših nazorov, seveda v vlogi gospodinsjke pomočnice. Verejetno mi je do tega veliko pomagala dobra režiserjeva kritika, ki mi je dala samozaupanja, da bom še igrala, seveda, če mi bodo starši zaradi dela dovolili, bila sem namreč veliko od doma zaradi vaj."

ZINKA JAKIČ: „Tudi jaz sem bila prvič na odru, pa nisem imela posebnih problemov, ker mi je moderna vsebina zelo ustrezala, imam jo raje kot klasične igre. Vaje smo imeli v večernih urah tja do desete in so mi vzele precej spanja. Predno sem se vrnila domov in pripravila za šolo je minilo nekaj časa, zjutraj pa sem morala ob petih v šolo. Kljub temu bom še igrala, saj mi je to razvedrilo in sprostitev."

LOJZE INTIHAR: „Že od otroških let rad igram, posebno so mi všeč veseli, sproščeni, življenjski liki, kar sem predstavljal tudi v tej igri. V začetku sem imel malo treme, potem pa sem se predal igri in me občinstvo ni motilo. Upam, da tudi občinstvo ne bo, če jim bomo v prihodnje prikazovali sodobnejše igre, da bodo tudi preko odra začutili hitri tok življenja."

Minka Skubic

Francka Jakič

Zinka Jakič

Vida Novak

Alojz Intihar

Viktor Rožmanec

V VVZ BIČEVJE

Razstava otroških likovnih izdelkov

Vzgojno varstveni zavod Bičevje je te dni pripravil prijetno presenečenje: razstavil je izbrane dosežke likovne vzgoje otrok, svojih varovancev. Čeravno smo vajeni takih razstav moramo tokrat podčrtati, da ta razstava presega pri nas splošno visoko kvalitetno povprečje, za kar gre nedvomno zasluga tovarišicam vzgojiteljicam, ki vodijo pet oddelkov zavoda. Presenečа nas posluh za sistematično uvajanje otroka v izrazne možnosti risarskih slikarskih in oblikovalskih materialov, pa tudi trdna presoja o primernosti tem za določeno starostno stopnjo otroka. Tako so že najmlajše pri štirih letih seznanjale ne samo s svinčnikom, ampak že s širšimi potezami – čopiča in barve. Presenečenji med tem-najmanjšimi, ki so že prešli stopnjo „čečkača" in povečini rišejo „glavonožce", nakakšne velike glave, ki iz njih poganjajo roke – je gotovo risba mačke, risba triletnega Matjaža, ki kakor da je preskočil obe omenjeni stopnji in nam predstavil malodane realističen obris živali. Za otrokov ustvarjalni in kombinatorno miselni razvoj so velikega pomena lipljenke, kjer že mikavnost materiala pri izbiri in „trganje" ali rezanje ustreznih oblik močno razgiba otroško domišljijo. Tako srečujemo pri lepljenkah 5–6 letnih otrok že estetsko urejene, geometrijsko stilizirane rešitve. Če je morebiti sam črnobeli svinčnik največkrat uporabljen kot črtna risba, pa barvasti svinčniki navajajo otroka k barvanju celih ploskev, kar miselno uvaja v barvno ploskovno slikanje. To predstavi starejša skupina v tempera barvah, nanesenih v debelih namazih, brez kakršnihkoli predsodkov „varčevanja barve". In prav je tako, zakaj otrok mora biti sproščen, brez vseh psihičnih blokad, brez strahu pred barvo in njeno uporabo. Le tako bo mogel do kraja razviti svojo ustvarjalno domiselnost ter se izražal zares po svoje, zares iz srca. Na razstavi je nekaj izredno uspelih risb v voščeni praskanki in v batik tehniki, ki je otrokom še posebej ljuba, ker jih polni z napetim pričakovanjem, kaj se bo pokazalo, ko prek voščene risbe nanesejo akvarelne barve.

Pohvale vredna je tudi druga kategorija likovnih otroških stvaritev, ki bi jo mogli pripisati trodimenzionalnemu predmetnemu oblikovanju. Na prvi stopnji je to „pooseblјanje" različnih vsakdanjih predmetov, denimo belih plastičnih kozarcev, ki jih otroška roka z barvnimi nalepkami spreminja v človeške ali živalske obraze, povrhu pa jim da še funkcionalno vrednost otroških ropotuljic. Z zgibanjem in rezanjem papirja je mogoče doseči likovno zanimive stvaritve, od običajnih papirnih igrač, različnih letalc do bolj zahtevnih in bolj samostojnih oblikovitosti. Osnovno znanje v prostorskem oblikovanju si nabirajo otroci z oblikovalno igro: z zamaški in zobotrebci sestavljajo nekakšne „skelete" predmetov svoje domišljije. Plastelin je domiselno uporabljen kot mehka podlaga, ki so vanj utisnjeni pločevinasti pokrovčki „Deita" in „Slatine" v ornamentalnih sestavih. Kar cela železniška postaja z vlakom vred je domišljena v multipren penastem materialu, cela družina z likovno presenetljivim petelinčkom pa iz svitkov papirja z barvnimi dodatki.

Bogata razstava otroške ustvarjalnosti

Vse to in še marsikaj, kar nisem omenil, je pokzala ta skrbno urejena razstava. Naj bi bila vzgled za bodoče delo na tem vzgojno pomembnem področju, zakaj le z likovno vzgojo, ki se začenja že pri najmlajših, bomo mogli dvigniti raven naše likovne kulture. In sčasoma vendarle zapolnili jarek nerazumevanja, ki danes marsikje boleče ločuje likovnega umetnika – ustvarjalca ter njegovo občinstvo – delovnega človeka, kateremu, je umetniška stvaritev namenjena.

MARJAN TRŠAR

Otrokovo ustvarjanje

V vzgojno varstvenem zavodu Malči Belič so imeli minule dni razstavo. Tako so staršem mladih gojencev prikazali ustvarjalno moč in sposobnost otrok, od najmanjših do šolskih. Razstavljeni izdelki predstavljajo izbor najboljšega iz različnih materialov. Tu je glina, žica, različni naravni materiali kot koruza, žito in podobno. Najmnožičnejši pa so očitno slikarji. Med deli smo srečali posrečene podobe Ivana Cankarja.

Na ogled pa so bila tudi ponazorila s katerimi vzgojiteljice malčkom slikovitejše in bolj pestro podajajo pravljice, zgodbe ali celo igre.

Starši so bili zadovoljni nad delom malčkov in prizadevnostjo vzgojiteljic.

ANDREJ SELAN

3. Makov teden zaključen

Osnovna organizacija ZSMS Krim-Rudnik je letos tretjič priredila že tradicionalnem MAKOV teden, splet kulturno-športnih prireditev mladih iz naše občine. Teden je potekal od krajevnega praznika Krim-Rudnik, t.j. 22.5. do 30.5. z zaključkom orientacijskega pohoda v taboru v Iškem Vintgarju s podelitvijo priznanj.

Ob tej priliki moramo pohvaliti za izvedbo in organizacijo tega športnega tedna osnovno organizacijo ZSMS, zlasti še aktiv Krima in Barja. Posebno pohvalo zasluži ob zaključku taborniški odred „Podkovani krap", ki je res vzorno pripravil tabor ob zaključku v Iškem Vintgarju in pomagal osnovni organizaciji pri izvedbi programa.

Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z udeležbo na športnih prireditvah in na samem zaključku. Kljub temu, da se je za orientacijski pohod prijavilo 14 ekip, jih je nastopilo le 8. Tudi v drugih disciplinah je bil isti pojav. Vse premalo resnosti in odgovornosti v osnovnih organizacijah ZSMS na terenu in tudi v OK ZSMS kot pokrovitelja, kateri je bil prisoten samo ob otvoritvi. Spored tekmovanj se je odvijal po predhodnem programu in sicer:

Mali nogomet 21 ekip, košarka – moški 11 ekip, ženske – 2 ekipi, šah – moških 48, žensk 5; rokomet 5 ekip, namizni tenis 39 moških, 4 ženske; streljanja se je udeležilo 8 ekip in orientacijskega pohoda 8 ekip.

Poleg navedenih tekmovanj je bilo organizirano tudi predavanje znanega alpinista Staneta Belaka – Šraufa o Makaluju ter razgovor z udeleženci NOB.

Letošnja MAK-ovega tedna se je udeležilo 650 mladih.

IVO STARIN

REZULTATI TEKMOVANJ:

ŠAH: Ekipno 1. Lesni oddelek TSŠ, posamezno – moški: 1. Igor Horvatec, TSŠ – lesni oddelek, 2. Tomo Vrhovec, Strojna, 3. Dušan Barič, Lesna. Posamezno ženske: 1. Stanka Porenta, KS Lavrica, 2. Barbara Gostinčar, KS Škofljica, 3. Andreja Ademlje, KS Škofljica.

STRELJANJE: Ekipno-1. OO ZSMS Velike Lašče I, 2. OO ZSMS Velike Lašče II, 3. OO ZSMS TSŠ.

ROKOMET: Ekipno – 1. OO ZSMS Kasarna Maršal Tito, 2. OO ZSMS Vič.

KOŠARKA: Ekipno – moški – 1. Kasarna Maršal Tito, 2. Kovinarska poklicna šola, ekipno ženske: 1. OO ZSMS OŠ Osskar Kovačič, 2. OŠ Bičevje.

NOGOMET: Ekipno – 1. Kasarna Maršal Tito, 2. Dom srednjih šol.

NAMIZNI TENIS: posamezno – moški: 1. Bojan Kogoj. poklicna kovinarska šola, 2. Fajdiga Mitja – Gimnazija Vič, 3. Edo Peterlin – OŠ Bičevje.

ORIENTACIJSKO TAKTIČNI POHOD: ekipno – 1. TSŠ – strojni oddelek 2. OO ZSMS Krim-Rudnik I 3. OO ZSMS Krim-Rudnik II

Rezultati košarkarske lige

Končno so znani rezultati jesensko-spomladanske lige v košarki za pionirke in pionirje osnovnih šol. Ker nekatere ekipe niso redno prihajale na tekmovanja, se je liga nekoliko zavlekla. Pri pionirkah so prvo mesto osvojile igralke OŠ Preserje brez izgubljene tekme, pred OŠ Oskar Kovačič in OŠ Brezovica. Pri pionirjih pa so zmagovalci košarkarji OŠ Bičevje, pred OŠ Dobrova in OŠ Brezovica. Vsem ekipam za uspehe v tekmovanju iskreno čestitamo.

VRSTNI RED PIONIRKE

1. OŠ Preserje	4	4	0	137:38	8	+99
2. OŠ Oskar Kovačič	4	3	1	90:64	6	+26
3. OŠ Brezovica	4	2	2	69:91	4	–22

VRSTNI RED PIONIRJI

1. OŠ Bičevje	7	5	2	252:219	10	+33
2. OŠ Dobrova	7	5	2	240:228	10	+12
3. OŠ Brezovica	7	4	3	241:208	8	+33

P. KOVAČ

Brez podpore občinstva

Le redki, ki redno spremljajo boje za zeleno mizo v naši zvezni namizno tehniški ligi, pravilno cenijo vse napore in trud športnikov z loparjem v roki. Čeprav smo v tem športu med velesilami tako v Evropi kot v svetu, pride na medsebojna srečanja le peščica gledalcev, ki so ponavadi ozko povezani z namiznim tenisom ali igralci. V takem vzdušju sta moški, še bolj pa ženski del ekipe NTK Olimpije, ponovno dokazala svojo vrednost v nacionalnem merilu.

V zadnjem kolu prvenstva so se igralci s pomlajeno ekipo odlično upirali bivšemu državnemu prvaku, ki jih je samo zaradi večje izkušenosti premagal. Kljub porazu v zadnjem kolu so igralci zasedli solidno peto mesto, kar je za pomlajeno ekipo vsekakor lep uspeh. Glede na vse boljše igre bratov Rak, iskušenega Vecka in nadarjenega Šercerja, se v prihodnje ni treba bati za prihodnost, ki mnogo obeta.

S polnim izkupičkom v zadnjih treh zaostalih kolih so si igralke ljubljanske Olimpije priborile odlično tretje mesto v I. ZNTL. Jedro predstavljajo pionirska prvakinja Čadeževa, prekaljena E. Jeler in odlična Vrstovškova. Vsekakor je doseženo tretje mesto velik uspeh, tako za ekipo samo kot tudi za vse privržence tega športa v naši občini. Z zavzetim delom in rednim treningom so se kljub težavam igralke za zeleno mizo izkazale in neprijetno presenetile prenekatero favorizirano ekipo.

Letošnji dosežki niso samo slučajen uspeh našega občinskega predstavnika. Na zavzeto in načrto delo z mladimi kažejo tudi rezultati v mladinskih in pionirskih kategorijah, kjer člani Olimpije ponavadi krojijo vrhnji del razpredelnice. Še večji razmah tega priljubljenega športa lahko pričakujemo v bodoče, saj bo namizni tenis prejemal vso podporo, ki jo glede na mesto in pomen v športno rekreativni dejavnosti zasluži. V prihodnje bi kazalo nekoliko več pozornosti posvetiti široki športni javnosti in jo privabiti ob rob namizno teniške mize, kjer bi lahko spremljali športne boje tudi neposredno. Kolikšno je za nimanje za ogled takih športnih prireditev vidimo na večjih turnirjih, kjer gledalcev nikoli ne manjka.

Ob koncu lahko vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspehu v letošnji prvi zvezni ligi, posebno pa še igralkam in igralcem iskreno čestitamo.

M. P.

OGREVANI BAZEN NA KOLEZIJI

Objekt širšega družbenega pomena

Pogosto se s številom rekreacijskih površin v naši občini ne moremo pohvaliti. Šele v zadnjem času posvečamo tudi pri nas več pozornosti objektom, ki omogočajo športno rekreativno dejavnost večjega števila občanov. Kot rezultat večje aktivnosti pristojnih športnih delavcev v naši občini je ogrevana topla voda v kopališču Kolezija. Po dolgoletnem pripravljanju in z večkratnim spreminjanjem ogrevalnega načrta, so delavci gradbenega podjetja Univerzal s svojimi kooperanti ravnokar končali z gradbenimi in instalacijskimi deli. Voda bo ogrevana do 24 stopinj in bo prejemala toploto pred prihodom v bazen. Ogrevalne naprave so domače proizvodnje, ki potrebujejo za normalno obratovanje ca 200 litrov nafte na uro. V bazenu samem se končujejo zaključna dela in bo kopališče v času izida te številke Naše komune odprto.

Vsekakor je nova športno rekreativna pridobitev v naši občini zasluga uprave PK Ljubljane in drugih športnih delavcev, ki so podprli in omogočili dograditev kurilnih naprav. S tem smo pridobili približno dva meseca daljšo kopalno sezono in ogrevan objekt, v katerem kopalcem, tečajnikom plavalne šole in tekmovalcem ne bo treba prezebati v hladni vodi, kot se je doslej pogosto dogajalo. Omogočena bo rekreativna vadba naših občanov tudi v poznejših urah. Pravtako bodo osnovne šole v bližini brez večjih težav izpeljale za svoje učence plavalno šolo. In končno tudi mladim plavalnim vstrajnežem, ki so se doslej pogosto za tekmovanja pripravljali v nemogočih pogojih, se je nasmehnila sreča, ki obeta še bolj vidne rezultate v športnih bojih v bazenu. Ne bo jim treba tako kot njihovim predhodnikom hoditi na trening v Vevče ali celo kam dlje. Svoje sposobnosti bodo pred domačim občinstvom na raznih tekmovanjih pogosteje dokazovali, saj bo Kolezija nedvomno pogosteje kot doslej zbirališče športnikov v vodi.

Kot edino ogrevano kopališče v neposredni bližini mestnega središča, bo kopališče Kolezija še v večji meri postala zbirališče mladih in športno rekreativnega plavanja željnih občanov. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izgradnji ogrevalnih naprav iskreno čestitamo za izvršeno delo.

M. P.

Športne drobtinice

Brigadirji srednjih šol naše občine, ki so se udeležili delovne akcije v Pacugu, kjer so urejali Počitniški dom, so se z mladimi iz Belega križa in Pirana pomerili tudi v nogometu. V obeh tekmah so bili boljši, saj so prvo ekipo premagali z 11:3, s pirančani pa so igrali 6:4. Delovni tudi pri zabijanju golov.

Trener plavalcev PK Ljubljane I. Pečirer tudi pri služenju vojaškega roka ne more iz svoje „kože". Po zmagi na garnizijskem prvenstvu v plavanju, je prevzel za nekaj časa trenerske posle svoje ekipe. Tako lahko svoje strokovno znanje neposredno prenaša na tovariše v sivo zeleni uniformi.

Na republiškem prvenstvu v gimnastiki, se je ponovno izkazal član TVD Partizan–Trnovo, M. Kunčič. Zasedel je drugo mesto med člani, na posameznih orodjih pa je bil odličen na krogih in bradlji. Za izreden uspeh iskreno čestitamo!

Na igrišču pod Mežakljo na Jesenicah so košarkarji Trnovega neprijetno presenetili domačine. Osrednja igralca tekme sta bila odlični domačin Vujačič in trnovčan Možina. Slednji je skoraj povsem onemogočil odličnega strelca domačih in s tem nedvomno največ prispeval k uspehu predstavnikov naše občine, ki so gladko premagali domačine. Upajmo, da bo Andrej pogosteje ponovil tako odlično igro!

Na igrišču Svobode je domači Mercator v nogometni tekmi s Karlovcem ponovno pokazal odlično igro le v prvem polčasu, v katerem so tudi domači igralci dosegli gol. V drugem delu se je ponovno pokazala stara napaka, to je neborbenost. Domači navijači se upravičeno sprašujejo, kdaj bo kriza na domačem igrišču mimo.

M. P.

Ohranjevanje svetlih tradicij

Republiška organizacija Zveze prijateljev mladine je v letošnjem maju in juniju organizator velike in pomembne akcije: „Pohod po poteh osvoboditve". Akcija je bila organizirana z namenom ohranjati in razvijati tradicije NOV in je posvečena 35-letnici ustanovitve OF ter obletnici izgnanstva.

Pohoda so se v veliki meri udeležili pionirji in pionirke, ki so v sodelovanju z domačimi prebivalci in člani družbenopolitičnih organizacij priredili vrsto spominskih proslav. V letošnjem letu poteka pohod po dolenjskem področju in je 2. junija prišel na področje naše občine. Pot spominov je potekala po naslednji trasi: Mali vrh, Škofljica, Ig, Iška vas, Škrilje, Golo, Zapotok, Kurešček, Mokrc, Velike Lašče in Ortnek, kjer je 8. junija pohod odšel s področja naše občine. V tej akciji so sodelovali tudi nekdanji borci, prvoborci, aktivisti OF, interniranci, člani ZRVS in krajani na področju pohoda, ki so mladini prenašali svetle spomine preteklosti. Na tem športno manifestativnem pohodu so pohodniki ob pomembnih obeležjih NOV počastili spomin padlih s krajšim komemorativnim programom.

M. P.

Rezultati občinskih tekmovanj

Šah

Pod pokroviteljstvom TKS Ljubljana Vič-Rudnik se je v organizaciji Komunalnega podjetja Vič končalo občinsko prvenstvo v šahu. Zanimivih bojev s figurami se je udeležilo devet ekip, ki so pokazale dosti šahovskega znanja. Posamezne ekipe so se uvrstile takole: 1. IEVT, 2. Fakulteta za elektrotehniko, 3. Komunalno podjetje Vič I. Vsem sodelujočim ekipam za dosežene uspehe iskreno čestitamo.

Nogomet

Trim liga naše občine v malem nogometu že kaže prve značilnosti. Po treh odigranih kolih se že kažejo kvalitetnejše ekipe, ki se bodo verjetno ob koncu borile za najboljša mesta. Sodeluje 24 ekip, ki so porazdeljene v tri skupine. Najboljši dve ekipi iz vsake skupine pa se bodo ob koncu pomerile za naslov najboljšega na posebnem turnirju. Trenutno v prvi skupini vodi moštvo Dom srednjih šol, v drugi skupini SGP Grosuplje I, v tretji pa Plutal. Sodniki na tekmah so iz ŠD Podpeč in solidno opravljajo svoje delo.

Tekmovali so v nogometu

Košarka in med dvema ognjema

V teh dveh panogah so se pomerili učenci in učenke osnovnih šol Polhov Gradec, Dobrove, Horjula in Topola. Med dečki so bili v košarki najboljši igralci iz OŠ Dobrova, med dekleti pa iz OŠ Topol. V igri med dvema ognjema pa so bili najboljši učenci in učenke OŠ Polhov Gradec. Tekmovanje so v čast dneva mladosti organizirali športni delavci v Polhovem Gradcu.

Kros

V soboto 22. maja 1976 je bilo na pobočjih Golovca, v organizaciji SK Krim občinsko prvenstvo v krosu. Tekmovalo je okoli 150 tekmovalcev iz osnovnih šol in športnih klubov naše občine. Doseženi so bili naslednji rezultati. m. pionirke: 1. Kranjc, 2. Šebenik, 3. Koren; ml. pionirji: 1. Puš, 2. Raulš, 3. Pucihar; st. pionirke: 1. Trobec, 2. Urbančič, 3. Rotar; st. pionirji: 1. Podržaj, 2. Kern, 3. Vidmar; ml. mladinci: 1. Sojer, 2. Krvina, 3. Petrič; ml. mladinke: 1. Sedej, 2. Modic; člani: 1. Podlipec, 2. Ricci, 3. Umek.

Ekipno je pri osnovnih šolah zmagala ekipa OŠ Brezovica, pred OŠ Trnovo in OŠ Velike Lašče.

Precej mladih se je udeležilo krosa

Obvestila

Komisija za rekreacijo pri TKS Ljubljana Vič-Rudnik in OS ZSS naše občine razpisujeta občinsko prvenstvo v balinanju. Organizacijska dela so prevzeli športni delavci OOS in občani krajevnih skupnosti naše občine. Tekmovanje po ligaškem sistemu bo v soboto 19. junija 1976 ob 8. uri na balinišču Tovil, Tomažičeva 2. Najbolje uvrščene ekipe prejmejo priznanje, zmagovalci pa prehodni pokal. Stroške tekmovanja krije TKS Ljubljana Vič-Rudnik. Prijavnina za ekipo znaša 50.– din. Vplačati jo je treba osebno ali na žiro račun: 50103-607-71073 do torka 15. junija tega leta. Vse morebitne dodatne informacije dobite pri TKS naše občine Trg MDB 14, telefon 23-381 int. 90.

Komisije za rekreacijo pri TKS mesta Ljubljane prirejajo trim kolesarjenje. Proga, ki bo dolga približno 22 km bo potekala po naši občini. Akcija bo potekala 20. junija v dopoldanskem času. Start bo pred občinsko zgradbo, Trg MDB 7, točno ob 8 uri. Na tem mestu se tudi zbirajo prijave. Startnina znaša 5.– din Vsi udeleženci bodo prejeli spominske značke in TRIM nalepke. Sodelujoče družine pa še posebna priznanja. Vsi na kolo za zdravo telo.

Komisija za rekreacijo pri TKS Ljubljana Vič-Rudnik in OS ZSS naše občine vabita na TRIM plavanje, ki bo 3. julija 1976 dopoldan na kopališču Kolezija. Izvršilec športno rekreativne akcije PK Ljubljana bo prijave zbiral na startu. Vsi udeleženci bodo prejeli spominske značke in nalepke. Startnina znaša 5.– din. Zanimivo je, da so taka Trim tekmovanja organizirali v vseh ljubljanskih občinah na isti dan. Tako lahko upravičeno pričakujemo veliko število udeležencev.

V KS KRIM–RUDNIK

Uspel orientacijsko-taktični pohod

Osnovna organizacija ZRVS Krim-Rudnik in osnovna šola „Oskar Kovačič" v Ljubljani sta že drugo leto zapored organizirala „ORIENTACIJSKO–TAKTIČNI POHOD" za učence osmih razredov te šole. Letos je bil pohod v soboto 15. maja in to v znamenju 100-letnice rojstva pisatelja Ivana Cankarja. Orientacijsko-taktičnega pohoda se je udeležilo 80 mladink in mladincev, ki so bili razdeljeni v 16 petčlanskih ekip.

Pred startom je vodja vsake ekipe prejel startno številko, kompas, topografsko karto z vrisano smerjo pohoda in ocenjevalni list. Čas v katerem je bilo treba prehoditi pot in rešiti nalogo je bil 1 uro in 40 minut. Na startu in cilju ter na celotni progi, na kontrolnih in vmesnih točkah so bili starešine ZRVS Krim-Rudnik, ki so bili med sabo in s štabom povezani z radijskimi postajami.

Prva ekipa je krenila s starta na strelišču ob Dolenjski cesti ob 07. uri, ostale pa so sledile s po petminutnim presledkom. Pot jih jevodila s strelišča po Karlovški cesti do Karlovškega mostu, nato pa desno preko železniške proge na Golovec. V neposredni bližini Astronomsko-Geofizičnega observatorija je bila prva kontrolna točka, kjer je morala ekipa s kompasom določiti vzhod, od koder so morali v približno 50 m oddaljenosti poiskati prvo geslo in ga zabeležeiti v ocenjevalni list.

Ekipa je nato nadaljevala pot v smeri jugovzhoda do druge kontrolne točke, ki je bila pri obeležju iz NOB. Tu se je ekipa s pomočjo kompasa ponovno orentirala, določila vzhod in poiskala drugo geslo, ki je bilo oddaljeno približno 100 m. vzhod in poiskala drugo geslo, ki je bilo ddaljeno približno 100 m.

Pot je vodila naprej proti vzhodu po gozdni poti, nato pa se je spustila v dolino k ribniku, nato dalje mimo športnega objekta do pisarne KS Krim-Rudnik, kjer je bila tretja kontrolna točka.

Približno 50 m od te točke je bilo skrito tretje geslo, ki so ga vpisali v ocenjevalni list in se vrnili na izhodiščni položaj – cilj.

Pravilno rešena gesla z vseh treh kontrolnih točk so glasila „IVAN CANKAR HLAPCI".

Po prihodu na cilj je vsaka ekipa pristopila k drugi nalogi in to streljanju z vojaško polavtomatsko puško v skupno tarčo s po 5 naboji. Treba je poudariti, da so se

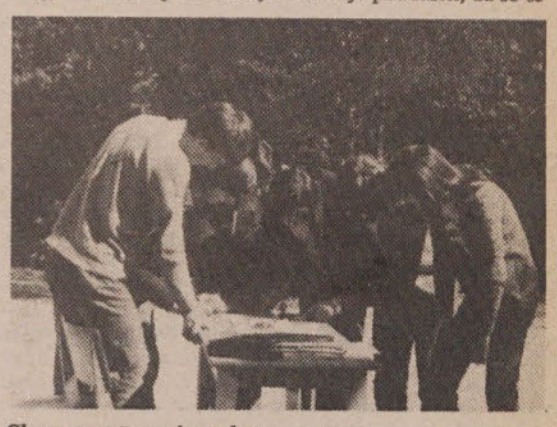

Skupno reševanje naloge

pri streljanju pokazale kot izredne strelke tudi mladinke, ki so marsikateri ekipi „pristreljale" dragocene točke za uvrstitev na višje mesto.

Kot tretja in zadnja naloga pa je bilo reševanje teoretičnih nalog. Odgovarjali so na tri vprašanja. Prvo vprašanje je bilo iz topografije, drugo iz zgodovine NOB in tretje iz življenja in del Ivana Cankarja.

Vse naloge so bile ocenjene in točkovane. Prvo mesto s 592 točkami je zasedla ekipa št. 5, ki jo je vodil Palčar Bojan, drugo mesto je zasedla ekipa št. 1 s 587 točkami in tretje mesto ekipa št. 10 s 538 doseženimi točkami, itd., zadnja pa je bila 14. ekipa z 372 točakami.

Ob zaključku orientacijsko-taktičnega pohoda je vse udeležence nagovoril predsednik krajevne organizacije ZRVS Krim-Rudnik tov. Miloš Celar, nato pa zmagovalni ekipi izročil pokal. Vsak član prvih treh ekip je prejel spominsko darilo, knjigo Ivana Cankarja, vseh prvih šest ekip pa je prejelo še spominske diplome.

Po opravljenih formalnostih so vse mladinke in mladinci živo posegli v razpravo in obujali spomin na dobro opravljeno nalogo. Vodstvo šole pa je medtem poskrbelo za obilno malico, ki se je po tako zahtevni nalogi resnično prilegla.

Tako je v vsesplošnem razpoloženju minil že drugi po vrsti organiziran orientacijsko-taktični pohod, ki je bil po splošni oceni vzorno pripravljen in je postal že tradicionalen.

KARLO KOSEM

POZDRAV TITU

S srečanja mladih delavcev

Sredi maja je bilo v sklopu zaključka VIČIADE in počastitve dneva mladosti četrto športno manifestativno srečanje mladih delavcev iz delovnih organizacij naše občine. Letošnjo organizacijo je prevzela ob sodelovanju z OK ZSMS in konferenco mladih delavcev pri njej osnovna organizacija tovarne Tovil, ki je lani osvojila prehodni pokal. Tekmovanj v kegljanju, malem nogometu, balinanju, šahu, streljanju in namiznem tenisu se je udeležilo okrog 280 mladih iz 16 osnovnih organizacij. Čeprav je organizatorjem nagajalo vreme že ob samem začetku so se vse prijavljene ekipe udeležile tekmovanj. Žal pa se veliko tovarniških osnovnih organizacij tudi ni odzvalo vabilom, nekatere iz objektivnih razlogov, ker nekje delo mladih še vedno nima dovolj finančnih podpor. Kljub temu pa se število udeležencev iz leta v leto veča in bo v prihodnje potrebno več sodelovanja s sindikati za večji posluh potreb mladih.

S svoje uvodne slovesnosti so udeleženci poslali tudi pozdravno pismo tovarišu Titu, v katerem mu obljubljajo, da bodo s svojimi delovnimi rokami, z zavzetostjo in idealizmom vedno in povsod branili in razvijali pridobitve naše revolucije in odločno nastopali proti vsem tistim, ki skušajo na kakršen koli način omadeževati naš razvoj in našo pot v samoupravni socializem. Njihovo srečanje bo postalo vsakič močnejša vez med mladimi in vsak uspeh pri delu jih bo spodbudil, da bodo še uspešnejši.

REZULTATI: Šah – 1. OO Komunalnega podjetja Vič, kegljanje moški: 1. OO Tovil, kegljanje ženske: 1. Utensilija. Najboljša posameznika sta bila pri moških Anton Kovač in pri ženskah Cena Sedej. Balinanje: 1. OO Tovil, namizni tenis: 1. OO Tobačne Tovarne, streljanje z zračno puško: 1. OO IPT; najboljši posameznik Roman Sedej. Prehodni pokal je osvojila zopet tovarna Tovil s svojo ZSMS, sledita pa OO Iskra–Sem in OO Komunalnega podjetja Vič.

M. SKUBIC

Mladi delavci so se pomerili tudi v namiznem tenisu

V GASILSKIH VRSTAH

POSVETITI VEČ SKRBI IZOBRAŽEVANJU

Izrednega občnega zbora (sklican je bil predvsem zaradi sprejema novega statuta občinske gasilske zveze) se je udeležilo kar 90 odstotkov delegatov, ki so bili izvoljeni na občnih zborih društev januarja letos kot tudi precej gostov.

Poročilo o delu občinske gasilske zveze je podal predsednik Jernej Čertanec. V svojem, poročilu, ki je zajemalo obdobje zadnjih dveh let je opisal delo upravnega odbora in delo operativnega štaba, ter med drugim povedal, da deluje na območju občinske gasilske zveze 51 teritorialnih gasilskih društev, 2 industrijski gasilski društvi ter tri trojke, s skupno 2904 člani. Od tega je 327 žena. Tudi mladina se zanima za delo v gasilski organizaciji, saj je vključenih v gasilskih vrstah kar 823 mladincev in sicer od 15 do 18 let 33 mladincev in 490 pionirjev od 7 do 14 leta starosti.

Razveseljivo je dejstvo, da se je število članstva povečalo ne moremo pa biti zadovoljni s strokovnim stanjem članstva v gasilskih društvih. Nekatera društva premalo skrbijo za strokovno izobrazbo svojega članstva, kar je spričo razvoja in napredka tehnike velika napaka. Naši strojniki se vse premalo zavedajo, da so srce vsake akcije in da velikokrat prav od njih zavisi uspešnost intervencije. Kakor smo lahko zadovoljni z tehnično opremljenostjo društev (tako z gasilskimi avtomobili in motornimi brizgalkami) pa ne moremo biti zadovoljni z gasilskimi cevmi. Teh nam še vedno primanjkuje, kar je spričo dejstva, da so cevi zelo drage tudi razumljivo. Žalostno je tudi dejstvo, da članstvo nima dovolj delovnih oblek in šlemov, da ne govorimo o sredstvih za zaščito dihal. Zelo pereče je tudi stanje gasilskih domov, ki so v glavnem stara in potrebna večjih popravil, nekatera pa celo rušenj, saj je v marsikaterem kraju gasilski dom v takem stanju, da prav kazi okolico (GD Dobrova). Toda kje naj društva oziroma občinska gasilska zveza dobijo denar za take investicije?

Zamisliti se moramo tudi ob dejstvu, da na območju naše Gasilske zveze delujeta samo dve industrijski gasilski društvi, kar kaže zelo slabo zainteresiranost za požarno varnost v industriji. Prav gotovo nimata samo tovarni Ilirija in Tobačna tovarna, ki vključuje v svoje vrste še Mercator skladišče in Iskro, požarno nevarne proizvodne prostore in tehnologijo. Imamo še vrsto drugih tovarn, kjer obstajajo požarne nevarnosti, pa vendar ne čutijo potrebe po organizirani požarni preventivi. Nikakor ne smemo pozabiti tudi na vlogo in naloge, ki jo ima gasilska organizacija v SLO in civilni zaščiti. Svoje poročilo je Jernej Čertanec zaključil z željo, da naj gasilska društva tudi v bodoče skrbe za izboljšanje požarnega varstva in strokovne vzgoje svojega članstva, saj le tako bomo lahko tudi v bodoče služili našemu geslu „NA POMOČ"

Tudi v živahni razpravi je bilo podanih več ugotovitev.

Tako morajo društva strokovni vzgoji svojega članstva posvetiti več skrbi. KOlikor nimajo potrebnega strokovnega kadra, naj tega zahtevajo od svojih sektorjev ali od svoje občinske zveze.

– Vodne razmere so v naši občini, posebno pa še v Ljubljani slabe. Manjka požarnih bazenov, tlak v vodovodnih ceveh je slab, saj mestni vodovod ne vzdržuje hidrantnega omrežja.

– Gasilska vozila niso „kasko" zavarovana iz razloga, ker ni finančnih sredstev.

– Gasilski domovi so potrebni popravil. Toda kje dobiti denar?

– Ker so društva razpravljala o statutih že na rednih letnih občnih zborih, na tem zboru ni bilo posebne razprave o statutu, pa so zato delegati kaj lahko potrdili statut občinske gasilske zveze.

Na kraju so delegati sprejeli še program dela za leto 1976 in pa finančni program za leto 1976.

FRANC CIUHA

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU V KS KRIM-RUDNIK

Krajevna skupnost Krim-Rudnik je slavila svoj krajevni praznik 29. maja. Proslava se je pričela ob 9. uri v osnovni šoli Oskarja Kovačiča. Udeležili so se jo krajani mladinci in šolarji v velikem številu.

O pomenu praznika je spregovoril predsednik zbora delegatov te KS Vinko Kastelic, sledile so recitacije, nato pa je zapel še mladinski pevski zbor nekaj partizanskih pesmi. Sledil je še nastop 12-članskega moškega pevskega zbora.

Pred šolo pa sta čakala okrašena Viatorjeva avtobusa, s katerimi smo se odpeljali na Rudnik, kjer je bil odprt podaljšek PROGE 3, za dve postajališči oziroma za 1.300 m. Predstavnik KS je ob tej priložnosti orisal razvoj mestnega prometa na tem področju. Nato pa je pojasnil novi vozni red še direktor mestnega prometa Viatorja. Po otvoritvi podaljška Proge 3 smo si ogledali razstavo šolskih izdelkov otrok v rudniški podružnični šoli, ki je bila prav zanimiva. Brali smo tudi šolski list Iskrice, v katerem sodelujejo učenci s svojimi literarnimi prispevki in risbami.

Še prej pa smo šli od obračališča na otvoritev novega športnega igrišča, kjer so prispevali šolski otroci, člani športnega društva in gasilci precej prostovoljnih ur. – Šolski otroci, športniki in gasilci se bodo vadili na igrišču po določenem urniku. Popoldne ob 17. uri pa sta bili dve nogometni tekmi, tako med pionirji in praznovanje krajevnega praznika KS Krim-Rudnik je prineslo dve delovni zmagi: podaljšek avtobusne proge in sodobno urejeno igrišče, kjer je mogoče igrati nogomet, odbojko in košarko.

STANKO SKOČIR

USPELO TEKMOVANJE

ČLANOV RK IN CIVILNE ZAŠČITE

Pod pokroviteljstvom skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik in Tobačne tovarne je bilo 29. maja VI. tekmovanje ekip prve pomoči, civilne zaščite in mladih članov rdečega križa. Tekmovanje je organiziral štab za

civilno zaščito pri občinski skupščini in občinski odbor Rdečega križa v prostorih doma srednjih šol na Gerbičevi ulici.

Organizacija samega tekmovanja je bila letos vredna vse pohvale, pa tudi udeležba na samem tekmovanju je bila dobra. Svoje znanje je pokazalo in preizkusilo 15 ekip civilne zaščite iz krajevnih skupnosti (prvo mesto je osvojila ekipa iz KS Milan Česnik, drugo ekipa Tobačne tovarne in tretje ekipa iz KS Podpeč), 17 ekip mladih članov Rdečega križa iz šol (prvo mesto je pripadlo ekipi OŠ Ig, drugo ekipi OŠ Vič I, tretje pa ekipi OŠ Oskar Kovačič II), med ekipami prve pomoči iz vrst mladine pa je bil vrstni red naslednji: prvi so bili taborniki, drugi so bili mladinci iz VII gimnazije Vič in tretji mladinci iz doma mladine v trgovini in gostinstvu.

Prireditelji tega tekmovanja, katerega bodo v naslednjih letih skušali organizirati v času praznovanja občinskega praznika, se zahvaljujejo pokroviteljem, Domu srednjih šol za gostoljubnost, strokovnim ekipam, ki so ocenjevale znanje, Eti Durjava iz OŠ Rudnik ter tamkajšnjim pionirjem za prisrčen kulturni program, Iskra Commercu za ozvočenje in številnim drugim, ki so omogočili, da je tekmovanje resnično uspelo.

OBRAMBNI DAN BODOČIH TEHNIKOV

V torek, 18 maja so imeli dijaki srednje tehnične šole za lesno stroko in srednje tehnične šole za strojništvo obrambni dan.

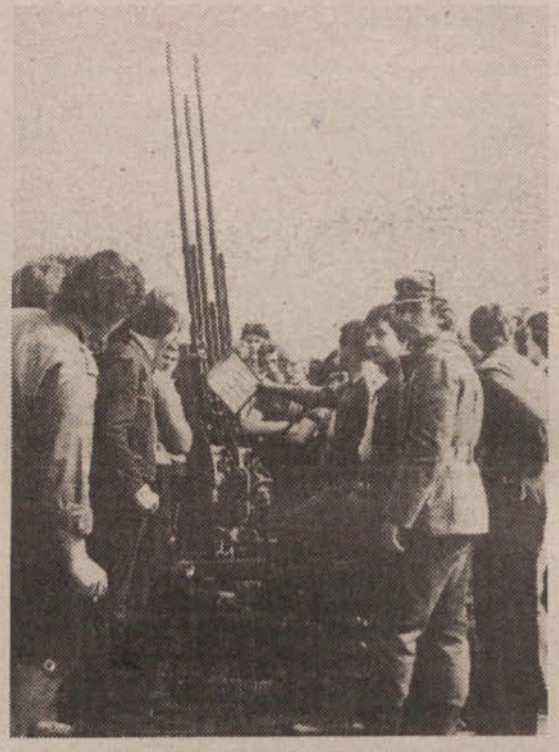

V vojašnici Borisa Kidriča so si ogledali kemično in mehanično orožje. Razen oklepnih vozil so posvečali največ pozornosti protiletalskemu orožju. Poleg dvanajstih različnih orožij pa so jim prikazali še tehniko za zveze.

Po končanem ogledu je spregovorilo prek 1600 mladincem in mladinkam komandant vojašnice. Nato pa je generacija bodočih lesnih tehnikov krenila na Šmarno goro, strojniki pa v Tacen. Ustavili so se ob spomeniku,

ki spominja na prvi partizanski strel... ter spomin počastili s kulturnim sporedom. Sodelovali so tudi pripadniki JLA, prvoborec Cveto Novak pa je obujal spomine na čase polpretekle zgodovine. Sam je bil namreč tudi posredno vključen v napad. Ob koncu so izstrelili šest salv. Akcija je popolnoma uspela.

ANDREJ SELAN

PO POTEH BORCEV NAŠE REVOLUCIJE

V sklopu prireditev ob 35. obletnici vstaje slovenskega naroda in dnevu mladosti, so mladi iz naše občine tudi letos pripravili več pohodov po poteh borcev narodnoosvobodilne borbe.

Mimo drugih organizacij, so pohod pripravili tudi učenci centra strokovnih šol iz Ljubljane, ki so skupaj s

Kulturni program na pohodu

pripadniki JLA krenili preko številnih naših vasi – Loga, Brezij, Podolnice, Horjula in Vrzdenca, do Podlipe, ki je bila cilj njihovega pohoda. V Horjulu so občani pohodni enoti pripravili nadvse lep sprejem s primernim kulturnim programom.

Pred spomenikom padlih žrtev fašizma jim je najprej spregovoril tajnik KS Horjul, ki je v svojem govoru orisal razvojno pot in pomen tega kraja, nato pa so učenci osnovne šole, člani OO ZSMS Iskre-Horjul ter sami udeleženci pohoda recitirali revolucionarne in borbene pesmi naših največjih pesnikov – revolucionarjev. Med drugim so se zvrstile pesmi Karla Destovnika – Kajuha, Otona Župančiča in Srečka Kosovela, v zvezi s 100-letnico Cankarjevega rojstva pa so prebrali odlomek iz „Hlapca Jerneja in njegove pravice."

Kulturni program se je nadaljeval pri osnovni šoli Horjul, kjer so udeleženci pohoda prisostvovali slavnostenmu sprejemu tukajšnjih pionirjev v mladinsko organizacijo, potem pa so skupaj z njimi zaplesali v kolu bratstva in ljubezni.

Iz Horjula so bodoči branilci naše domovine nadaljevali pohod proti Vrzdencu, kjer so izvedli manjšo vojaško vajo, naposled pa so ga uspešno sklenili v Podlipi z velikim tabornim ognjem.

BRANKO VRHOVEC

ZGRADILI BOMO

DOM UPOKOJENCEV ZA JUŽNO OBMOČJE MESTA

Na meji treh krajevnih skupnosti Trnovo, Milan Česnik in Kolezija bomo zgradili sodobni dom upokojencev.

Zgradba bo stala ob na novo urejeni Gradaščici, neposredno ob kopališču Kolezija, med obrežno Mencingerjevo ulico, Kopališko in Zeljarsko ulico.

Glavni dostop v dom bo preko gostoječega mostu iz Finžgarjeve ulice. Parkirišča za objekt in za goste bodo ob široki Zeljarski, Kopališki in Mencingerjevi ulici. Širša okolica doma, predvsem pa oba bregova Gradaščice bosta parkovno obdelana ter spremenjena v površine za pešce. Ob obeh straneh Gradaščice bomo zgradili sprehajalne poti ter nov mostiček za peš promet za Rezijansko in Heydrihovo ulico. Vsa zdrava drevesa in grmičje bomo ohranili tako, da bo dom čim bolj v zelenju. Nove nasade dreves in nove zelenice bomo uredili v Zeljarski, Kopališki, Mencingarjevi in Finžgarjevi ulici. Te komunikacije bo treba dokončno urediti in oblikovati do otvoritve novega doma.

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik je že odobrila lokacijsko dokumentacijo ter vsi odgovorni organi občine in mesta tudi idejni projekt. Objekt bo moral upoštevati drevesa, ki sedaj rastejo na predvidenem zemljišču kot bogat zeleni okras celotne okolice.

Prebivalci novega doma bodo imeli do kopališča 50 m, do avtobusa pa 100 m do bolnice 200 m, do gostilne 250 m, do trgovine 300 m, do cerkve 350 m, do

Partizan Trnovo 500m in do drame 800 m ali do centra mesta 1000 m. Poleg tega bodo imeli še dodatne zelene površine tako ob bregovih Ljubljanice, Gradaščice, in Malega grabna ter prostranih zelenih površinah bližnjega Ljubljanskega barja. V sami neposredni okolici ni nobenih tovarn in prometnejših komunikacij.

V domu bo prostora za 150 oseb, ob povečanju pa za 200 oseb. V neposredni okolici se bo obstoječe mestne pritlične štiristanovanjske hiše predelalo za ostarele upokojene zakonce, ki želijo ostati čim bolj samostojni ter ki želijo obdelovati lasten vrtiček ob stanovanju. Delno prehrano in zdravstveno oskrbo bi imeli ti upokojenci na samem domu. Tako bomo povečali zmogljivost skupnih služb v samem domu za 300 oseb. Poleg teh stalnih prebivalcev doma se bodo vanj zatekali vsi ostali upokojenci ter ostarele osebe celotne okolice tja do območja Stare Ljubljane, Prul, Gradaščice, Rožne doline itd. V domu bo tudi skupina, ki bo redno obiskovala ostarele ljudi vse okolice neposredno na njihovih stanovanjih. Tako bo nov zavod služil potrebam starejših ljudi v vseh že ustaljenih oblikah v mestu in v svetu, ki so neprisiljene toda zelo potrebne in humane.

Klubski prostori, jedilnica, ambulanta, rekreacija itd. bodo služili potrebam stalnih prebivalcev in vseh bližnjih gostov. Obstoječe mestne hišice, bodo v bodoče paviljonski objekti skupnega doma. Te hišice bo mogoče smiseln o povečati v lahki izvedbi še za eno nadstropje. Dom bo povezan na plinsko napeljavo iz Kosez oz. nove plinarne v Murgljah.

Vse ostale komunalne napeljave so že urejene le elektro priključek bo treba oskrbeti. Na dvorišču in vrtu zavoda, na zelenici ob Mencingerjevi ulici ter prostih površinah ob mestnih hišicah se bo uredilo še vse potrebne rekreativne površine ki jih takšen zavod potrebuje. Glavni projekti so v izdelavi, sredstva so zagotovoljena in računamo, da se bo z gradnjo začelo ob koncu tekočega leta.

Poseben gradbeni odbor bo spremljal vsnadaljnja dela.

CIRIL STANIČ

TEKMOVANJE PIONIRJEV-GASILCEV

V nedeljo, 9. maja je bilo na Rakitni tekmovanje gasilcev pionirjev, ki ga je organizirala Občinska gasilska zveza v naslednjih disciplinah:

Strokovni del – (vaja s hidrantom, vaja z vedrovko)
Zabavni del – (hoja v vrečah, met žogic v tarčo)

Prvi dve disciplini sta bili strokovnega značaja in končni rezultati so določali zmagovalca, drugi dve disciplini pa sta bili šaljivi in namenjeni zabavi nastopajočih.

Sprejemni komisiji se je prijavilo 40 tekmovalnih desetin to je preko 400 gasilcev pionirjev, med njimi tudi šest desetin deklic. Tekmovanja so se lahko udeležili pionirji v starosti od 7 do 14 leta, s tem da so morali biti samo štirje stari nad 10 let, ostali pa mlajši.

Po končanem tekmovanju so se pionirji zbrali na zbornem mestu kjer jih je najprej nagovoril poveljnik občinske gasilske zveze Ciril Ropret, nato pa je Franci Vrbinc razglasil rezultate. Prvo mesto 531,3 točke od 600 možnih so zasedli pionirji GD Brezovica, drugo mesto s 519,9 točke pa pionirji GD Vič. Pri deklicah pa so prvo mesto zasedle s 521,0 točkami pionirke GD Barje, drugo mesto (518,2 točke) pionirke GD Kozarje in tretje mesto (500,3 točke) pionirke GD Dolnje Retje. Vseh šest prvouvrščenih je prejelo plakete v znak priznanja za dosežene uspehe.

Ob zaključku je pionirjem tekmovalcem spregovoril še predsednik Občinske gasilske zveze Jernej Črtanec, ter jim čestital k doseženim uspehom zz željo, da bi se tudi v bodoče tako vestno učili in pripravljali, pa ne samo v znanju gasilskih veščin, ampak tudi v šoli in nasploh. Nato pa so še pionirji čestitali predsedniku ob njegovi 70 letnici.

Že čez 14 dni pa so se zopet naši pionirji pomerili v istih disciplinah na tekmovanju, ki gà je v počastitev Dneva mladosti razpisala Gasilska zveza mesta Ljubljane. Tudi tu so naši najmlajši dokazali da niso od muh. Pri dečkih je prvo mesto zasedla pionirska desetina GD Brezovica, drugo mesto pionirska desetina GD Vrbljenje – Strahomer, tretje mesto pa pionirska desetina GD Rudnik.

Vse tri prvoplasirane pionirske desetine so prejele za nagrado kompletno motorno brizgalno „Tomos". Pionirji GD Brezovica pa so prejeli še mladinski prapor v trajno last. Tudi dekleta iz naše Občinske gasilske zveze so se dobro odrezale, saj so tudi one zasedle vsa prva tri mesta. Prvo mesto so zasedla pionirke GD Škofljica, drugo mesto pionirke GD Barje in tretje mesto pionirke GD Kozarje. Pionirke GD Škofljica so prejele kot nagrado kompletno motorno brizgalno „Tomos".

FRANC CIUHA

Gasilci-pionirji na tekmovanju

utensilia
61000 LJUBLJANA
Dolenjska 83
Telefon: 23-625
Telex: 31-272

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM:
– grebeni
– tkalski listi
– lučalnice
– lamele
– tkalski čolnički
– cevke
– udarne ročice
– predilniški lonci

IN OSTALE UTENZILIJE ZA TEKSTILNO INDUSTRIJO